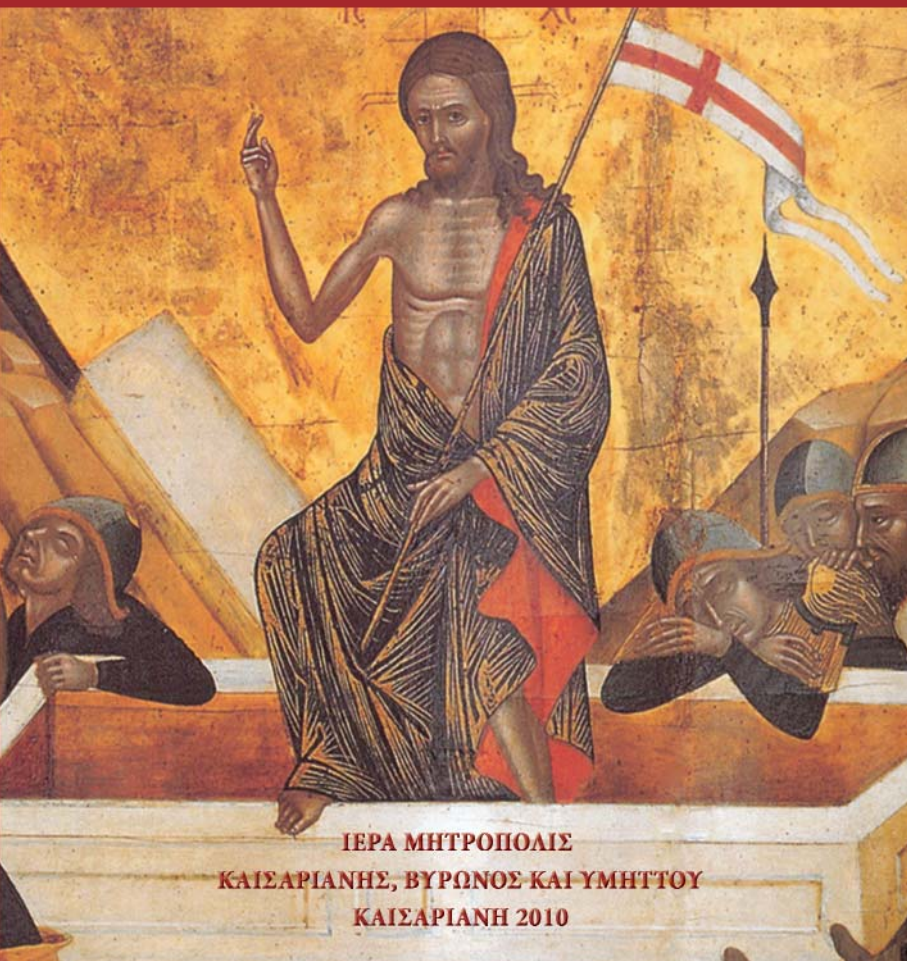

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΑ

ΟΛΒΙΟΣ ΤΑΦΟΣ

Πασχάλια μηνύματα

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2010

ΟΛΒΙΟΣ ΤΑΦΟΣ

Πασχάλια Μηνύματα

Σειρά: «Μηνύματα», ἀριθμ. 3

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

ΟΛΒΙΟΣ ΤΑΦΟΣ
Πασχάλια Μηνύματα

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2010

ΟΛΒΙΟΣ ΤΑΦΟΣ
Πασχάλια Μηνύματα

Κείμενον:
Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

Στοιχειοθεσία, Διακόσμησις, Ἐπιμέλεια Ἐκδόσεως:
Ἀδελφότης Ἱερῶς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Καρέα

Copyright : Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ.

Λεωφόρος Ὑμηττοῦ 47-51 - 161 21 Καισαριανή

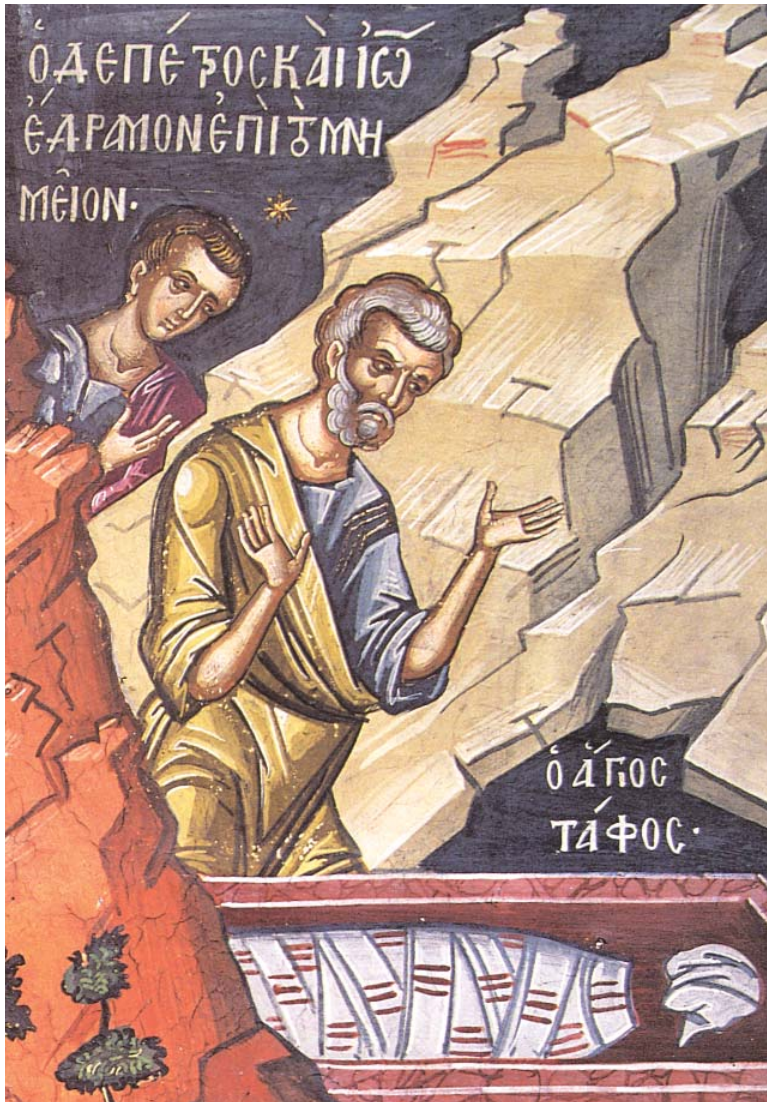
Τηλ. 210 72.24.123

www.imkby.gr (e-mail) info@imkby.gr

ISBN: 978-960-6841-31-6

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ	9
Πρόλογος	13
Πασχάλιο μήνυμα ἔτους 2000	15
Πασχάλιο μήνυμα ἔτους 2001	19
Πασχάλιο μήνυμα ἔτους 2002	25
Πασχάλιο μήνυμα ἔτους 2003	33
Πασχάλιο μήνυμα ἔτους 2004	39
Πασχάλιο μήνυμα ἔτους 2005	45
Πασχάλιο μήνυμα ἔτους 2006	51
Πασχάλιο μήνυμα ἔτους 2007	57
Πασχάλιο μήνυμα ἔτους 2008	61
Πασχάλιο μήνυμα ἔτους 2009	69
Πασχάλιο μήνυμα ἔτους 2010	71
Ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος	85
Ἐπίλογος	95

Λεπτομέρεια από τὸ Χαῖρε τῶν Μυροφόρων.
Ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου:
Οἱ τοιχογραφίες τοῦ Καθολικοῦ.

Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΑΣ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ο Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, πού ἔγινε ἄνθρωπος, πέθανε καταδικασμένος σὲ θάνατο ἐπάνω στὸν σταυρό «γιὰ νὰ καταργήσει μὲ τὸν θάνατό Του αὐτὸν πού ἐξουσίαζε τὸν θάνατο, δηλαδή τὸν διάβολο. Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο ἀπελευθέρωσε ὅσους ὁ φόβος τοῦ θανάτου τοὺς εἶχε καταδικάσει νὰ εἶναι δοῦλοι σὲ ὅλη τους τὴν ζωή»¹.

Ἄφου πέθανε, ὁ Ρωμαῖος Ἑκατόνταρχος, πού ἦταν ἐπικεφαλῆς τοῦ στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος τῶν Ρωμαίων καὶ ἐκτελοῦσε τὴν θανατικὴ ποινὴ, δεβαίωσε τὸν θάνατό Του².

Μετὰ ὅμως τρεῖς ἡμέρες ἀπὸ τὸν θάνατο καὶ τὸν ἐνταφιασμό Του ἐμφανίσθηκε στοὺς μαθητὲς Του καὶ σὲ πολλοὺς ἄλλους ζωντανὸς καὶ τοὺς συναναστρεφόταν, ὅπως καὶ πρὶν τὸν θάνατό

1. «Ἴνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστι τὸν διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τοὺς, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντός τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας» (πρὸς Ἑβραίους β' 14-15).

2. Ἰωάννου ιθ' 33, Μάρκου ιε' 44.

Του, τρώγοντας, συνομιλώντας καὶ περιπατώντας μαζί τους γιὰ σαράντα ἡμέρες.

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶχε προαναγγελθεῖ ἀπὸ τοὺς Προφῆτες³, ὅπως ἐρμήνευσε τοὺς προφητικούς λόγους ὁ ἀπόστολος Πέτρος, ὅταν μίλησε στὸ συγκεντρωμένο πλῆθος τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς⁴.

Ὁ Κύριός μας προεῖπε τὴν προδοσίαν, τὴν σύλληψιν, τὸ πάθος, τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀνάστασίν Του⁵, γιὰ νὰ μὴ θεωρηθεῖ ὅτι κάτι συνέβη ἀπροσδόκητα καὶ ἀπρόοπτα. Οἱ ἐχθροὶ Του ἔλαβαν ὅλες τὶς προφυλάξεις γιὰ νὰ μὴ συμβεῖ ἡ ἀνάστασις⁶ καὶ ἂν συνέβαινε νὰ μὴν ἀποδειχθεῖ⁷ καὶ ἔτσι νὰ διαψευσθεῖ.

Γι' αὐτὸ ἔνοπλοι στρατιῶτες φύλαγαν τὸν τάφον τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκεῖ πού ἐνταφιάσθηκε τὸ σῶμα Του, καὶ πολλὰ χρήματα ἐμετρήθηκαν σ' αὐτοὺς κατόπιν ἀπὸ τὸ Ἰουδαϊκὸ Μέγα Συνέδριον, ὅταν συνέβη ἡ ἀνάστασις γιὰ νὰ ψευδομαρτυρήσουν, ὅτι δὲν συνέβη.

Ὅλα αὐτὰ ἀπέβησαν μάταια καὶ ἀνίσχυρα μπροστὰ στὴν θείαν παντοδυναμίαν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού ἀναστήθηκε ἐκ τῶν νεκρῶν.

Πρῶτοι μάρτυρες τῆς ἀναστάσεώς Του ἦσαν οἱ

3. Ψαλμοὶ ιε' 10, 11.

4. Πράξεων β' 25-32.

5. Ματθαίου ιστ' 21, ιζ' 22 κ' 17-19.

6. Ματθαίου κζ' 62-66.

7. Ματθαίου κη' 11-15.

ἴδιοι οἱ φύλακες τοῦ τάφου πού κλονίσθησαν ἀπὸ τὸν σεισμὸ πὸν ἔγινε, πὸν ἄκουσαν τὸν θόρυβο πὸν ἔκανε ὁ σεισμὸς καὶ εἶδαν τὸν ἄγγελο πὸν κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ ἀποκύλισε τὸν λίθο πὸν ἔφρασε τὴν εἴσοδο στὸν τάφο καὶ διεπίστωσαν ὅτι ἦταν ἄδειος. Μετὰ ἀπ' ὅλα αὐτὰ αὐτοὶ ἔγιναν «ὡσεὶ νεκροί»⁸.

Ἄλλοι πιστοὶ μάρτυρες τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι οἱ πολλοὶ ἀναστημένοι, πὸν μετὰ τὴν ἔγερσὴ Του εἰσῆλθαν στὴν ἀγία πόλη καὶ ἐμφανίσθησαν σὲ πολλούς⁹.

Μετὰ ἀπ' αὐτοὺς τὴν ἀνάστασις τοῦ Κυρίου μας βεβαιώνουν οἱ μυροφόρες γυναῖκες πὸν ἔσπευσαν στὸν τάφο Του τὴν τρίτη ἡμέρα ἀπὸ τὸν θάνατό Του γιὰ νὰ ἐκτελέσουν τὰ πρὸς τοὺς νεκροὺς ὀφειλόμενα νεκρικὰ ἔθιμα τῶν Ἰουδαίων καὶ δὲν εὑρῆκαν τὸ σῶμα Του στὸν τάφο καὶ τὸν εἶδαν ζωντανό¹⁰.

Ὡς ἐπιστέγασμα καὶ ἐπισφράγισμα ὅλων αὐτῶν ἔρχεται ἡ μαρτυρία τῶν αὐτοπτῶν καὶ αὐτηκόων μαρτύρων τῶν γεγονότων τῆς ζωῆς Του, δηλαδὴ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

* * *

Μετὰ τὴν ἀνάστασὴ Του ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς ἐμφανίσθηκε ζωντανός:

8. Ματθαίου κα' 2-4.

9. Ματθαίου κζ' 53.

10. Λουκᾶ κδ' 22-23.

- * Στὴν Μαρία τὴν Μαγδαληνή.¹¹
- * Στὶς ἄλλες μυροφόρες γυναῖκες¹².
- * Στὸν ἀπόστολο Πέτρο¹³.
- * Στοὺς δύο μαθητὲς πλησίον τῆς κόμης Ἐμμαοῦς¹⁴.
- * Στοὺς δέκα Ἀποστόλους¹⁵ (ἀπουσιάζοντος τοῦ Θωμᾶ).
- * Στοὺς ἑνδεκα Ἀποστόλους (παρόντος τοῦ Θωμᾶ)¹⁶.
- * Στοὺς ἑπτὰ Ἀποστόλους δίπλα στὴν λίμνη τῆς Τιβεριάδος¹⁷.
- * Στοὺς ἑνδεκα Ἀποστόλους στὸ ὄρος τῆς Γαλιλαίας¹⁸.
- * Στοὺς πεντακόσιους καὶ περισσότερους μαθητὲς¹⁹.
- * Στὸν ἀπόστολο Ἰάκωβο²⁰.
- * Σ' ὅλους τοὺς μαθητὲς Του²¹.
- * Στοὺς Ἀποστόλους κατὰ τὴν ἀνάληψή Του²².
- * Στὸν ἀπόστολο Παῦλο²³.

11. Μάρκου ιστ' 9-1 καὶ Ἰωάννου κ' 11-18.

12. Ματθαίου κη' 8-10.

13. Λουκᾶ κδ' 34 καὶ πρὸς Κορινθίους Α' ε' 5.

14. Μάρκου ιστ' 12-13 καὶ Λουκᾶ κδ' 13-33.

15 Ἰωάννου κ' 19-33.

16. Ἰωάννου κ' 24-29.

17. Ἰωάννου κα' 1-14.

18. Ματθαίου κη' 16-20.

19. Πρὸς Κορινθίους Α' ε' 6.

20. Πράξεων α' 3-8 καὶ πρὸς Κορινθίους ε' 7.

21. Πρὸς Κορινθίους Α' ε' 7.

22. Λουκᾶ κδ' 50-51, Πράξεων α' 9-10.

23. Πρὸς Κορινθίους Α' ε' 8, Πράξεων θ' 3-5.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ κατάδηλη καὶ κατ' ἐξοχὴν θριαμβευτικὴ εἴσοδος Του *«εἰς τὴν δόξαν Αὐτοῦ»*¹, ποὺ ἐγγυᾶται καὶ τὴν δικὴ μας σωτηρία καὶ ἀπολύτρωση ἀπὸ τὶς ὀδυνηρὲς καὶ θανατηφόρες συνέπειες τῶν ἁμαρτιῶν μας.

Μὲ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἐξασφαλίσθηκε ἡ ἀναγέννηση τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς *«συνωδινούσης αὐτῷ κτίσεως»*². Ὅπως σὸ μυστήριό τοῦ ἁγίου βαπτίσματος *«σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ»* κατ' ἀνάλογο τρόπο *«πιστεύομεν ὅτι καὶ συζησωμεν αὐτῷ»* γενόμενοι συμμέτοχοι *«καὶ τῆς ἀναστάσεως»* αὐτοῦ³.

Ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο ἀποτελοῦμε ἓνα σῶμα μὲ τὸν Χριστό, ἀποτελεῖ φυσικὴ

1. Λουκᾶ κδ' 26.

2. Πρῶτ. πρὸς Ῥωμαίους η' 22.

3. Πρὸς Ῥωμαίους στ' 5.

συνέπεια ἢ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι ἡ ἀπαρχὴ καὶ ἡ ἐγγύηση τῆς ἀναστάσεως καὶ πάντων τῶν κοιμηθέντων, ποὺ ἐνώθηκαν μετὰ Αὐτὸν μετὰ τὴν πίστιν, ἐφ' ὅσον «ὁ ἐγείρας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ἡμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ Πνεύματος ἐν ἡμῖν»⁴.

Τὰ νοήματα τῆς λαμπρῆς αὐτῆς ἑορτῆς τῆς ἐγέρσεως ἀπὸ τοὺς νεκροὺς τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποπειρῶνται νὰ ψηλαφήσουν τὰ ἐκδοθέντα Πασχάλια Μηνύματά μας, ποὺ ἀπευθύνθηκαν στὸν Ἱερό Κλῆρο καὶ στὸν πιστὸ Λαὸ τῆς εὐλογημένης Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας κατὰ τὰ δέκα χρόνια τῆς ἐπισκοπικῆς μας διακονίας σ' αὐτή.

Αὐτὰ συγκεντρώσαμε καὶ ἐκδίδουμε γιὰ νὰ τὰ προσφέρουμε στοὺς πιστοὺς μετὰ τὴν εὐχὴ νὰ ἐορτάζουν τὴν ἱερώτατη αὐτὴ ἑορτὴ μετὰ ψυχὴ στολισμένη μετὰ τὴν πίστιν καὶ λάμπουσα ἀπὸ τὶς ἀρετές, ὥστε νὰ ἀξιωθοῦν νὰ μετάσχουν καὶ στὴν αἰῶνια δόξα τῆς ἀνεσπέρου ἡμέρας τῆς βασιλείας Του.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

⁴ Ἐγγραφα τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων τοῦ ἔτους 2010

4. Πρὸς Ρωμαίους η' 11.

ΠΑΣΧΑΛΙΟ ΜΗΝΥΜΑ

ἔτους 2000

Παιδιά μου εὐλογημένα

*«Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος
ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ»¹*

Ανέτειλε ἡμέρα χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης, ἀγαπητοί, ἡμέρα ἀγαλλιάσεως καὶ ἀνακαινισμού τῶν ψυχῶν μας, ἡμέρα ὄντως μεγάλη καὶ θαυμαστή καὶ ἐπιφανής. Αὕτη εἶναι «ἡ ἑορτὴ τῶν ἑορτῶν καὶ ἡ πανήγυρις τῶν πανηγύρεων». Αὕτη εἶναι ἡ σεβάσμιμα καὶ ἅγια καὶ λαμπροφόρος ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως.

Μὲ χαρὰ καὶ πνευματικὴ ἀγαλλίαση ἑορτάζουμε τὴν λαμπρὴ καὶ φωταυγὴ αὕτη νύκτα τὴν Ἐξορτὴ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στὴν ἑορτὴ αὕτη συμμετέχει ὁλόκληρη ἡ δημιουργία, «ὄρατός τε κόσμος ἅπας καὶ ἀόρατος», τὰ ἔμψυχα καὶ τὰ ἄψυχα, ἡ λογικὴ καὶ ἡ ἄλογος φύσις. Ἡ

1. Ψαλμοῦ ριζ' 24.

ἐορτὴ αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ αἰωνία καὶ οἰκουμενικὴ πανήγυρις, πὺν θὰ ψάλλει τὴν νέα ὠδὴ στὸν παθόντα, θανόντα καὶ ἀναστάντα Λυτρωτὴ καὶ Σωτῆρα Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό.

Ἐορτάζουμε ὄχι μόνο ἓνα ἱστορικὸ γεγονός, ἀλλὰ κυρίως ἓνα λυτρωτικὸ γεγονός, πὺν ὑπερβαίνει τὴν ἱστορικότητα καὶ ἀφορᾶ στὸν καθένα ἀπὸ μᾶς. Ὁ Ἄναστὰς Κύριος νίκησε τοὺς δύο φοβεροὺς ἐχθροὺς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς δημιουργίας. Πρῶτον τὴν ἁμαρτία καὶ δεῦτερον τὸν θάνατο.

Ὁ Κύριος νίκησε τὴν ἁμαρτία, διότι ἐλεύθερος ἀπὸ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα, δὲν ὑπέκυψε στὴν ἁμαρτία καὶ ἐνῶ στὸ Πάθος πολεμήθηκε λυτρωτῶς ἀπὸ τὸν διάβολο δὲν ὑποχώρησε, ἀλλὰ ὑπέμεινε τὰ πάντα ἐκούσια, ἀγόγγυστα καὶ ἀδιαμαρτύρητα. Ἀποδείχθηκε ὅτι εἶναι ἰσχυρότερος τῶν ἐχθρῶν Του. Ἐπειδὴ ὁ Κύριος νίκησε τὴν ἁμαρτία, πὺν ἐνεργεῖται μὲ ἔμπνευση τοῦ διαδόλου, νίκησε καὶ τὸν θάνατο. Πέθανε καὶ ἔζησε καὶ ἐμφανίσθηκε ζωντανὸς μετὰ τὸν θάνατό Του, ὡς πραγματικὸς καὶ ἀληθινὸς ἄνθρωπος.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἔγινε ἔτσι «πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν»². Ὁ πρῶτος πὺν πέθανε καὶ ἔζησε. Μὲ τὴν ἀνάστασή Του «ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμᾶς διεδίδασεν»³.

Ἐορτάζουμε μαζί με τὴν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ὑπέρβαση τῶν ὑπαρξιακῶν ὁρίων μας. Ὁ Χριστὸς ἔγινε γιὰ μᾶς ἡ ὁδός, ἡ θύρα, ἡ ἀλήθεια, ἡ ζωὴ γιὰ νὰ περάσουμε ἀπὸ τὴν κατάσταση τῆς φθορᾶς πρὸς τὴν ἀφθαρσία, ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ θανάτου, πρὸς τὴν ἐλευθερία τῆς ἀθανασίας, ἀπὸ τὴν γῆ πρὸς τὸν οὐρανό. Ὁ Θεὸς μᾶς μετέστησε ἀπὸ τὴν πονηρὴ ἐξουσία τῶν δαιμόνων στὴν Βασιλεία τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης Του. Μετέχουμε σ' αὐτὴ τὴν νίκη καὶ διαβαίνουμε τὰ ὅρια τῆς πεσμένης φθαρτῆς φύσεώς μας με τὴν συμμετοχὴ μας στὰ ἅγια Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, πὺ μᾶς καλεῖ: «*Δεῦτε πόμα πίομεν καινόν*»⁴ ἀπὸ τὴν πηγὴ τῆς ἀφθαρσίας. Αὐτὴ εἶναι ἡ δυνατότητα πὺ μᾶς παρέχει ἡ Ἐκκλησία. Μᾶς προσφέρει τὴν ζωὴ, τὴν ἀνάσταση καὶ τὴν ἀνακαίνιση τῆς ὑπάρξεώς μας.

Ὡστόσο ζοῦμε ἀκόμη μέσα στὸν κόσμο τῆς φθορᾶς καὶ στὴν κοινωνία τῆς πονηρίας, ὅπου κυριαρχοῦν οἱ πνιγηρὲς ποικίλες μορφές τοῦ θανάτου καὶ ἀναζητοῦμε τρόπο νὰ ἀνασάνουμε, νὰ ἐλευθερωθοῦμε ἀπὸ τὶς ὠδίνες τοῦ θανάτου, πὺ μᾶς περικυκλώνουν. Χρειαζόμαστε τὴν καθαρτικὴ, φωτιστικὴ καὶ θεωτικὴ χάρη τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ γίνει ὁ κόσμος μας, ἡ κοινωνία μας, ἡ ζωὴ μας, φῶς καὶ ζωὴ. Αὐτὴ τὴν χάρη μᾶς τὴν δίνει ἡ Ἐκκλησία.

3. Ἐκ τοῦ εἰρημοῦ τῆς ἀ' ὠδῆς τοῦ ἀναστάσιμου κανόνα.

4. Ἐκ τοῦ εἰρημοῦ τῆς γ' ὠδῆς τοῦ ἀναστάσιμου κανόνα.

Εἶναι ἡ μόνη εὐκαιρία καὶ δυνατότητα ποὺ μᾶς παρέχεται.

Ἄς ἀξιοποιήσουμε αὐτὴ τὴν εὐκαιρία γιὰ νὰ ζήσουμε στὴν ἐλευθερία, ποὺ μᾶς χάρισε ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός.

Εὐχομαι νὰ ἐορτάσετε τὸ Πάσχα ἡμῶν μὲ πνευματικὴ χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση.

Ἡ Χάρις τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου νὰ εἶναι πάντοτε μαζί σας καὶ νὰ φωτίζει τὴν ζωὴ σας.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΑ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ἑγμητοῦ
Δανιήλ.

ΠΑΣΧΑΛΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ἔτους 2001

Παιδιά μου εὐλογημένα

Αὐτὴ ἡ εὐλογημένη νύκτα, ποὺ ἐορτάζουμε μὲ πνευματικὴ ἀγαλλίαση, χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τὴν ζωηφόρο Ἀνάσταση τοῦ γιὰ μᾶς καὶ τὴν σωτηρία μας σταυρωθέντος καὶ ἀναστάντος Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰκονίζει τὴν αἰώνια ἐκείνη πανήγυρις «τῶν πρωτότοκων υἱῶν τοῦ Θεοῦ, ποὺ τὰ ὀνόματά τους ἔχουν καταγραφεῖ στοὺς οὐρανοὺς»¹, «Ὅταν θὰ ἔρθει ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου μὲ ὅλη Του τὴν μεγαλοπρέπεια»² καὶ συναχθεῖ «τὸ ἀμέτρητο πλῆθος -ποὺ κανεὶς δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ τὸ μετρήσει- ἀπὸ κάθε ἔθνος, ἀπὸ ὅλες τὶς φυλές, καὶ τοὺς λαοὺς, καὶ τὶς γλῶσσες, καὶ στέκονταν μπροστὰ στὸν θρόνο καὶ στὸ

1. «Πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων» (πρὸς Ἑβραίους ιβ' 23).

2. «Ὅταν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ» (Ματθαίου κε' 31).

Ἄρνιο, καὶ φοροῦσαν λευκὰς στολές, καὶ κρατοῦσαν φοινικόκλαδα στὰ χέρια τους καὶ φώναζαν μὲ δυνατὴ φωνή: ἡ σωτηρία εἶναι στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ μας, ποὺ κάθεται στὸν θρόνο, καὶ τοῦ Ἄρνιου... Ἀληθινά, εὐλογία καὶ δόξα καὶ σοφία, εὐχαριστία καὶ τιμὴ καὶ δύναμη καὶ ἰσχύς ἀνήκουν γιὰ πάντα στὸν Θεὸ μας. Ἀμήν»³.

★ Αὐτὸ τὸ ἀμέτρητο πλῆθος εἶναι:

★ Αὐτοὶ ποὺ ἔπλυναν τὴν στολή τους, δηλαδὴ τὴν ψυχὴ τους, καὶ τὴν λεύκαναν μὲ τὸ αἷμα τοῦ Ἄρνιου.⁴

★ Ἐκεῖνοι, ποὺ δὲν μολύνθηκαν ἀπὸ τὴν λατρεία τῶν εἰδώλων.

★ Ἐκεῖνοι, ποὺ ἀκολουθοῦν τὸ Ἄρνιο ὅπου καὶ ἂν πάει.

Ἄπ' ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα αὐτοὶ ἔχουν λυτρωθεῖ ὡς πρώτη προσφορὰ στὸν Θεὸ καὶ στὸ Ἄρνιο⁵.

Ἔτσι ἡ Ἐκκλησία μᾶς θυμίζει, ὅτι ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς «παραδόθηκε στὸν θάνατο γιὰ τὶς ἀνομιές μας καὶ ἀναστήθηκε γιὰ τὴν σω-

3. «Ὁχλος πολὺς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἄρνιου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοῖνικες ἐν ταῖς χερσίν αὐτῶν καὶ κράζουσι φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· Ἡ σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ ἄρνιῳ... λέγοντες· Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχύς τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· ἀμήν» (Ἀποκαλύψεως ζ' 9-10, 12).

4. Ἀποκαλύψεως ζ' 14.

5. Ἀποκαλύψεως ιδ' 4.

τηρία μας»⁶. Ἡ εὐεργεσία τοῦ θυσιασθέντος γιὰ μᾶς Σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ συνίσταται σὸ ὅτι τιμωρήθηκε καὶ πέθανε ἀντὶ γιὰ μᾶς καὶ ἀναστήθηκε γιὰ νὰ δοξασθοῦμε ἐμεῖς.

Ἀκόμη ἡ Ἐκκλησία μᾶς θυμίζει, ὅτι Ἀνάσταση γιὰ μᾶς σημαίνει:

* Τὴν ἐλευθερία ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ ροπὴ πρὸς τὴν ἁμαρτία, μὲ τὴν ὁποία ὁ ἄνθρωπος γεννιέται. Τὴν ἐλευθερία ἀπὸ τὸν ἰσχυρὸ «ἕτερον νόμον»⁷, ὁ ὁποῖος μᾶς στρέφει καὶ μᾶς ὑποδουλώνει στὰ πάθη τῆς πονηρίας, πού ρυπαίνουν τὴν ψυχὴ καὶ τὴν σκοτώνουν, καὶ τῆς ἀφαιροῦν τὴν ἀξιοπρέπειά της, τὸν σεβασμὸ καὶ τὴν ἐκτίμησή της ἀπὸ τὸν πνευματικὸ κόσμον. Ἀνάσταση εἶναι νὰ εἶσαι ἐλεύθερος, νὰ μὴν ἐξουσιάζεσαι, νὰ πράττεις τὸ ἀγαθὸ, ὅπως τὴν διακήρυξε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Ὅλα μοῦ ἐπιτρέπονται, ἐγὼ ὅμως δὲν ἐπιτρέπω νὰ μὲ κυριεύσει τίποτα»⁸.

* Τὴν ἀντοχὴ, τὴν γενναιότητα καὶ τὴν καρτερία στοὺς πειρασμούς. Ὁ Κύριός μας ὑπέμεινε ἀδίκως σταυρὸ καὶ θάνατο καὶ καταδέχθηκε κάθε μορφῆς ἀτίμωση, περιφρόνηση καὶ ἐμπαιγμὸ γιὰ νὰ μᾶς διδάξει, ὅτι στὴν ζωὴ μας πρέπει νὰ ἀντέ-

6. «Ὅς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν» (πρὸς Ρωμαίους δ' 25).

7. Ρωμαίους ζ' 23.

8. Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος» (πρὸς Κορινθίους Α' στίχ 12).

χουμε, νὰ ἀντιμετωπίζουμε μὲ γενναιότητα, χωρὶς νὰ ἀμαρτάνουμε, τὶς ἀδικίες, τοὺς παντοειδεῖς πειρασμούς, τὴν ἀσθένεια, τὴν συκοφαντία κ. ἄ.

Ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος, ὁ Ἀδελφόθεος, διδάσκει: «Μακάριος ὁ ἄνθρωπος ποὺ δέχεται μὲ ὑπομονὴ τὶς δοκιμασίες. Γιατί, ἂν ὑποστῆ μὲ ἐπιτυχία τὶς δοκιμασίες, θὰ κερδίσει τὸ βραβεῖο τῆς αἰώνιας ζωῆς, ποὺ ὑποσχέθηκε ὁ Θεὸς σ' ὅσους Τὸν ἀγαποῦν»⁹.

Ἐορτάζουμε τὴν σωτήρια αὐτὴ νύκτα τὴν νίκη τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους, τῆς κακίας, τῆς ἀσέβειας, καὶ κάθε πονηρίας καὶ ἐνισχυόμαστε στὸν καθημερινό μας ἀγώνα γιὰ νὰ νικήσουμε τὶς δυνάμεις τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου, ἀκούοντες τὸν αἰώνιο Νικητὴ νὰ μᾶς ἐνθαρρύνει:

«Τὸν νικητὴ θὰ τὸν βάλω νὰ καθῆσει μαζί μου στὸν θρόνο μου, ὅπως κάθισα κι ἐγὼ νικητῆς μαζί μὲ τὸν Πατέρα μου στὸν θρόνο Του. Ὅποιος ἔχει αὐτιά ἄς ἀκούσει τὶ λέει τὸ Πνεῦμα στὶς Ἐκκλησίες»¹⁰.

9. «Μακάριος ἄνθρωπος ὁς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δόκιμος γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν» (Ἰακώβου α' 12).

10. «Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθῆσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς καὶ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ» (Ἀποκαλύψεως γ' 21).

Εὐλογημένα παιδιά μου

Εὐχομαι νὰ εἶσθε νικητὲς τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ
θανάτου μὲ τὴν δύναμη τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου
μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΑ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ἑγμητοῦ
Δανιήλ.

Ὁ Χριστὸς διδάσκων τὴν Σαμαρείτιδα.
Ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου:
Οἱ τοιχογραφίες τοῦ Καθολικοῦ.

ΜΗΝΥΜΑ ΠΑΣΧΑΛΙΟ ἔτους 2002

Ἄδελφοί μου καὶ Παιδιά μου

Μέσα στὶς δαφνοφόρες ἐκκλησιές μας καὶ μὲ πνευματικὴ εὐφροσύνη ἐορτάζουμε τὴν ἔνδοξη Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ μας, τοῦ Λυτρωτοῦ καὶ Σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι μικρὸ κατόρθωμα, τὸ νὰ χαιρόμαστε γιὰ τὰ ἀγαθὰ, τὸ νὰ σκιρτᾶμε ἀπὸ χαρὰ, τὸ νὰ εὐφραινόμαστε, τὸ νὰ δεχόμαστε μὲ εὐχαρίστηση τὶς εὐεργεσίες τοῦ Θεοῦ¹. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία θεωρεῖται ὡς ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀναστάσεως, μὲ τὴν ἔννοια ὅτι πιστεύει καὶ κηρύσσει τὴν Ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ

1. «Καὶ γὰρ καὶ τοῦτο οὐ μικρὸν κατόρθωμα, τὸ χαιρῆν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς, τὸ σκιρτᾶν, τὸ εὐφραίνεσθαι, τὸ μετὰ ἡδονῆς δέχεσθαι τοῦ Θεοῦ τὰς εὐεργεσίας» (Ἰωάννου Χρυσοστόμου, ὁμιλία στὸν ριζ΄ Ψαλμό, P. G. 55, 337 Ε.Π.Ε. τ. 6, σελ. 602).

ζεῖ τὴν ζωὴ τῆς Ἀναστάσεως.

Ὁ Κύριός μας μὲ τὸ Σωτήριο Πάθος Του, τὸν Ζωοποιὸ Σταυρὸ καὶ θάνατό Του, τὴν Ἐκούσια Ταφή Του καὶ τὴν Τριήμερη Ἐνδοξη Ἀνάστασή Του καὶ γενικῶς μὲ τὸ Μέγα Μυστήριο τῆς Ἐνσάρκου Οἰκονομίας Του:

☩ Συμφιλίωσε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὸν Ἐπουράνιο Θεὸ καὶ Πατέρα «για νὰ δημιουργήσῃ μὲ τὸ ἔργο Του μία νέα ἀνθρωπότητα, φέροντας εἰρήνη. Καὶ ἀφοῦ θανάτωσε μὲ τὸν σταυρὸ Του τὴν ἔχθρα, ἔνωσε τοὺς δύο, Ἰουδαίους καὶ ἔθνικους, σὲ ἓνα σῶμα καὶ τοὺς συμφιλίωσε μὲ τὸν Θεό»².

☩ Κατάπαυσε τὴν τυραννίδα τοῦ διαβόλου «γιατὶ ὁ κυρίαρχος αὐτοῦ τοῦ κόσμου εἶναι κίβλας καταδικασμένος»³ καὶ μᾶς ἀπάλλαξε ἀπὸ τὴν πονηρὴ ἐξουσία του⁴.

☩ Χάρισε ἄφεση ἁμαρτιῶν καθὼς «Αὐτὸς θυσιάσθηκε γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μας»⁵.

☩ Ἀναγέννησε κάθε πιστὸ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος:

2. «Ἴνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σῶματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ» (πρὸς Ἐφεσίους β' 15-16).

3. «Ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται» (Ἰωάννου. ις' 11).

4. Πρὸβλ. Ἀποκαλύψεως ιθ' 20.

5. «Αὐτὸς ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν» (Ἰωάννου Α' β' 2).

«Εὐλογημένος νὰ εἶναι ὁ Θεός, ὁ Πατέρας τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού ἀπὸ μεγάλη εὐσπλαγχνία μᾶς ξαναγέννησε σὲ μιὰ καινούρια ζωὴ μὲ τὴν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι τώρα μπορεῖτε νὰ ἐλπίζετε πραγματικά σὲ μιὰ κληρονομιά φυλαγμένη γιὰ σᾶς στοὺς οὐρανοὺς, πού δὲν φθείρεται, δὲν ἔχει τίποτα τὸ βέβηλο καὶ δὲν μαραίνεται ποτέ»⁶.

☩ Ἄνακαίνισε τὴν παλαιωθεῖσα καὶ φθαρεῖσα ἀπὸ τὴν ἁμαρτία φύση, ἢ ὅποια «καὶ αὐτὴ θὰ ἀπελευθερωθεῖ ἀπὸ τὴν ὑποδούλωσή της στὴν φθορὰ καὶ θὰ μετᾶσχει στὴν ἐλευθερία πού θὰ ἀπολαμβάνουν τὰ δοξασμένα παιδιά τοῦ Θεοῦ»⁷.

☩ Βεβαίωσε γιὰ τὴν ἀνάστασή μας:

α'. «Ὅπως πεθαίνουν ὅλοι ἐξαιτίας τῆς συγγένειας μὲ τὸν Ἀδάμ, ἔτσι, χάρις στὴν συγγένεια μὲ τὸν Χριστό, ὅλοι θὰ ξαναπάρουν ζωὴ»⁸. β'. «Ἄν πιστεύουμε ὅτι ὁ Ἰησοῦς πέθανε καὶ ἀναστήθηκε, ἔτσι καὶ ὁ Θεός, αὐτοὺς πού κοιμήθηκαν μὲ πίστη

6. «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωῆς δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς» (Πέτρου Α' α' 3-4).

7. «Καὶ αὐτὴ ἢ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (πρὸς Ρωμαίους η' 21).

8. «Ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδάμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται» (πρὸς Κορινθίους Α' ιε' 22).

στὸν Ἰησοῦ, θὰ τοὺς ἀναστήσει»⁹. γ'. «Ὅλη ἡ κτίση στενάζει... καὶ ὄχι μόνο ἡ κτίση. Τὸ ἴδιο κάνουμε κι ἐμεῖς. Ἔχουμε ὡς ἀρραβώνα τοῦ νέου κόσμου τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἐσωτερικὰ ὁμως στενάζουμε κι ἐμεῖς, γιατί λαχταροῦμε νὰ γίνουμε γιὰ πάντα παιδιά τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ γλιτώσει τὸ σῶμα μας ἀπὸ τὴν φθορά»¹⁰.

☩ Προσάγαγε τοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ υἱοθετηθοῦν ἀπὸ τὸν Ἐπουράνιο Θεὸ καὶ Πατέρα. «Μᾶς προόρισε μὲ τὴν ἀγάπη του νὰ γίνουμε παιδιά του διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, σύμφωνα μὲ τὸ καλόβουλο γιὰ μᾶς θέλημά Του»¹¹.

☩ Ἐλευθέρωσε τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων πὸν ἦταν ὑποδουλωμένο στοὺς νόμους τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου. Γι' αὐτὸ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παραγγέλλει: «Ἔτσι νὰ σκέπτεστε καὶ σεῖς γιὰ τὸν ἑαυτὸ σας: Ἐχετε πεθάνει γιὰ τὴν ἁμαρτία, καὶ ἡ ζωὴ σας βρῖσκεται πιά κοντὰ στὸν Θεὸ χάρι στὴν ἔνωσή σας μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ Κύριό μας. Μὴν ἀφήνετε, λοιπόν, τὴν ἁμαρτία νὰ κυριαρχεῖ στὸ φθαρό σας σῶμα, καὶ μὴν ὑπακούετε σ' αὐτὴν

9. «Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ» (πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α' δ' 14).

10. «Πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει... ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος ἔχοντες καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν» (πρὸς Ρωμαίους η' 22-23).

11 «Προορίσαντα ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ» (πρὸς Ἐφεσίους α' 5).

υποκύπτοντας στις επιθυμίες αὐτοῦ τοῦ σώματος. Καὶ ἀκόμα, μὴν ἀφήνετε τίποτε ἀπὸ τὸν ἑαυτό σας στὴν διάθεση τῆς ἁμαρτίας, ὥστε αὐτὴ νὰ τὸ χρησιμοποιοῦν ἐναντίον σας σὰν ὄργανο γιὰ τὸ κακό. Ἀντίθετα, νὰ προσφέρετε τὸν ἑαυτό σας στὸν Θεό, ὅπως ταιριάζει σὲ ἀνθρώπους πὺ πέθαναν καὶ ἀναστήθηκαν γιὰ μία νέα ζωὴ. Νὰ κάνετε κάθε μέλος σας ὄπλο στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ καλό. Δὲν μπορεῖ πλέον, ἡ ἁμαρτία νὰ σᾶς ἐξουσιάζει, γιατί ζεῖτε ὄχι κάτω ἀπὸ τὴν κυριαρχία τοῦ νόμου, ἀλλὰ στὸν χῶρο τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ».¹²

☩ Κατάργησε τὴν δύναμη τοῦ θανάτου καὶ μᾶς ἔδωσε τὴν ἀφθαρσία καὶ τὴν αἰώνια ζωὴ γενόμενος «ὁ πρῶτος πὺ ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ὥστε νὰ γίνει σὲ ὄλα Ἐκεῖνος πρῶτος»¹³.

☩ Ἐμᾶς τοὺς ὄντας ἀνάξιους καὶ αὐτῆς τῆς γῆς καὶ τῆς προσκαιροῦ ζωῆς, ἀνάδειξε ἄξιους τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ Θεὸς καὶ Πατέρας μας «καὶ ὅταν ἀκόμη εἴμαστε ἡθικὰ νεκροὶ ἐξαιτίας τῶν παραβάσεων, μᾶς ζωντάνευσε πνευματικὰ μαζί μὲ τὸν Χρι-

12 «Οὕτω καὶ ἡμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ. μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ· ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γὰρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν» (πρὸς Ρωμαίους 5' 11-14).

13. «Πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων» (πρὸς Κολοσσαεῖς 1' 18).

στό. Ἔχετε σωθεῖ με τὴν χάρη καὶ ὄχι με κατορθώματα δικά σας. Καὶ μᾶς ἀνάστησε μαζί με τὸν Χριστό καὶ μᾶς ἔβαλε νὰ καθίσουμε μαζί του στὰ ἐπουράνια. Καὶ ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ἀνύψωσή μας αὐτὴ ἔγινε με τὴν ἔνωσή μας με τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Καὶ μᾶς εὐεργέτησε τόσο πολὺ ὁ Θεός, γιὰ νὰ φανερώσει στὶς μελλοντικὲς γενιὲς τὸν ὑπερβολικὸ πλοῦτο τῆς χάριτός του, με τὴν ἀγαθότητα ποὺ ἐπέδειξε σὲ μᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ»¹⁴.

☩ Διάλυσε τὸ σκότος τοῦ ψεύδους καὶ κάθε πλάνης, «καὶ νά, ποιά εἶναι ἡ καταδίκη· τὸ φῶς ἦρθε στὸν κόσμος, οἱ ἄνθρωποι ὅμως ἀγάπησαν περισσότερο τὸ σκοτάδι παρὰ τὸ φῶς»¹⁵.

☩ Μᾶς ἐξαγόρασε ἀπὸ τὴν κατάρα τοῦ νόμου «ἀφοῦ ἔγινε Αὐτὸς κατάρα γιὰ χάρη μας. Γιατὶ εἶναι γραμμένο: Καταραμένος ὅποιος κρεμῆται ἐπάνω σὲ ξύλο. Ἡ εὐλογία, λοιπόν, τοῦ Ἄβραάμ ἔρχεται με τὸν Ἰησοῦ Χριστό στὰ ἔθνη, κι ἔτσι με τὴν πίστη ἀποκοτοῦμε τὸ Πνεῦμα ποὺ ὑποσχέθηκε ὁ Θεός»¹⁶.

14. «Ὅντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ· χάριτί ἐστε σεσωσμένοι καὶ συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἐνδείξῃται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (πρὸς Ἐφεσίους 6' 5-7).

15. «Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς» (Ἰωάννου γ' 19).

16. «Γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα· γέγραπται γάρ· Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμᾶμενος ἐπὶ ξύλου, ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ

☩ Ἐδιώξε τὴν ἁμαρτία.

☩ Ἐφύτευσε τὴν ἀρετή.

☩ Κατακάλλυνε καὶ κατακόσμησε τὴν οἰκουμένη μετὰ τὸ φῶς τῆς δόξης Του.

Ἐμεῖς τὰ τέκνα τοῦ Ἐπουρανίου Θεοῦ καὶ Πατέρα μεταλαμβάνοντες τῆς χαρᾶς τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλουμε νὰ εἴμαστε «*υἱοί... τῆς ἀναστάσεως*»¹⁷ καὶ μάρτυρες τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου κατὰ τὴν ἐντολή Του: «*Νὰ γίνετε μάρτυρες δικοί μου, στὴν Ἱερουσαλήμ, σὲ ὅλη τὴν Ἰουδαία καὶ στὴν Σαμάρεια καὶ ὡς τὰ πέρατα τῆς γῆς*»¹⁸ μετὰ τὴν πίστη καὶ τὴν ἀρετή μας.

Τὰ ἐλέη τοῦ Σταυροῦ καὶ ἡ Χάρις τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου μας νὰ εἶναι μαζί σας.

Μὲ πατρικὲς εὐχὲς καὶ ἀγάπη.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ.

εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως» (πρὸς Γαλάτας γ' 13-14).

17. Λουκᾶ κ' 36.

18. «*Ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς*» (Πράξεων α' 8).

Τὸ δεῖπνον εἰς Ἑμμαοὺς.
Ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου:
Οἱ τοιχογραφίες τοῦ Καθολικοῦ.

ΠΑΣΧΑΛΙΟ ΜΗΝΥΜΑ

ἔτους 2003

Ἄδελφοί μου καὶ παιδιὰ μου

Η Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀνέτρεψε τὴν φθαρμένη νοοτροπία τῆς καταστάσεως τῆς πτώσεως.

Ἀπέδειξε καὶ ἐπισφράγισε μὲ πανηγυρικό τρόπο ὅτι:

①. Τὸ μέγεθος τῆς ἀγάπης μετρίεται μὲ τὴν θυσία. Ὁ Κύριος εἶπε· «Κανεὶς δὲν ἔχει μεγαλύτερη ἀγάπη ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ θυσιάζει τὴν ζωὴ του γιὰ χάρη τῶν φίλων του¹». Ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Ἐπουράνιο Θεὸ καὶ Πατέρα, ἐξομολογητικά, φανέρωσε τὸν σκοπὸ τῆς θυσίας Του: «Καὶ γιὰ χάρη τους ἀφιερώνω καὶ προσφέρω τὸν ἑαυτό μου σ' Ἐσένα, ὥστε κι αὐτοί, μὲ τὴν βοήθεια τῆς ἀλήθειας, νὰ εἶναι ἀφιερωμένοι σ' Ἐσένα»². Ὁ εὐαγγελι-

1. «Μείζονα ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ» (Ἰωάννου ιε' 13).

2. «Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ᾧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ». (Ἰωάννου ιζ' 19).

στής Ἰωάννης ἀναφέρεται σ' αὐτὴ τὴν μέγιστη ἀγάπη κηρύσσοντας, ὅτι «τόσο πολὺ ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμον τῶν ἀνθρώπων, πὺ ζοῦσε στὴν ἁμαρτία, ὥστε παρέδωκε σὲ θάνατο τὸν μονάκριβο Υἱό Του, γιὰ νὰ μὴ χαθεῖ ὅποιος πιστεύει σ' Αὐτὸν ἀλλὰ νὰ ἔχει ζωὴ αἰώνια»³.

②. «Οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι», δηλαδή οἱ ἔχοντες τὴν γνώμη, ὅτι εἶναι μικροὶ καὶ ἀσήμαντοι, γνωρίζουν τὸν Θεὸ καὶ τὴν ἀλήθεια κατὰ τὸν ἔξομολογητικὸ λόγο τοῦ Κυρίου μας πρὸς τὸν Ἐπουράνιο Θεὸ καὶ Πατέρα: «Σ' εὐχαριστῶ, Πατέρα, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, γιὰτὶ αὐτὰ τὰ ἔκρυψες ἀπὸ τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς συνετοὺς καὶ τὰ φανέρωσες στοὺς ταπεινοὺς. Ναὶ Πατέρα μου, αὐτὸ ἦταν τὸ θέλημά Σου»⁴. Πρὸς τοὺς μαθητὲς Του εἶπε: « Σ' ἐσαῶς ἔδωσε ὁ Θεὸς νὰ γνωρίσετε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν»⁵.

③. Ἡ διακονία καὶ ἡ προσφορὰ ὑπηρεσίας στὸν πλησίον εἶναι τὸ ἀληθινὸ καὶ ὑψηλὸ μεγαλεῖο. Στους ἔκκληκτους Μαθητὲς Του ὁ Κύριος ἀποκάλυψε, ὅτι «ὅποιος θέλει νὰ γίνει μέγας ἀ-

3 «Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάννου γ' 16).

4. «Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου» (Ματθαίου ια' 25-26).

5. «Ἐγμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν» (Ματθαίου ιγ' 11).

νάμεσά σας πρέπει νά γίνει δοῦλος σας»⁶.

④. Ὁ ἐθελούσιος θάνατός Του πάνω στὸν Σταυρό, ἡ σταυρική θυσία Του -ἂν καὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους θεωρήθηκε σκάνδαλο καὶ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρεις ἀνοησία- εἶναι ἡ δύναμή Του, ἡ νίκη Του, ἡ δόξα Του καὶ ὁ αἰώνιος ἔπαινός Του. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς ἐξήγησε ὅτι, «ἡ ἀδυναμία τοῦ Θεοῦ εἶναι πιὸ δυνατὴ ἀπὸ τὴν δύναμη τῶν ἀνθρώπων». Καὶ ὅτι «ὅσους ὁ κόσμος θεωρεῖ μωρούς, ἐκείνους διάλεξε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ ντροπιάσει τελικὰ τοὺς σοφοὺς· κι ὅσους ὁ κόσμος θεωρεῖ ἀνίσχυρους, ἐκείνους διάλεξε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ ντροπιάσει τελικὰ τοὺς κατὰ κόσμον ἰσχυροὺς καὶ ὅσους ὁ κόσμος θεωρεῖ παρακατιανούς καὶ περιφρονημένους, ἐκείνους διάλεξε ὁ Θεός, τὰ μηδαμινά, γιὰ νὰ καταργήσει ὅσους θαρροῦν, πὼς εἶναι κάτι»⁷.

⑤. Ἐληθινὴ σοφία εἶναι νὰ ζεῖς, νὰ σκέπτεσαι καὶ νὰ ἀποφασίζεις, ὅπως ὁ Θεός. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς ἀλέσε νὰ τὸν μιμηθοῦμε ἐφόσον καὶ ὁ ἴδιος ἀγωνιζόταν νὰ μιμηθεῖ τὸν

6. «Ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος» (Ματθαίου κ' 27).

7. «Τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ». «Ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά, καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ», (πρὸς Κορινθίους Α' α' 25, 27-28).

Χριστό. Ἐγραψε: «μιμηθεῖτε ἐμένα, ὅπως κι ἐγὼ μιμοῦμαι τὸν Χριστό»⁸.

⑥. Ὁ ὑπαρξιακὸς φόβος γιὰ τὸν θάνατο νικᾶται ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰώνιας ζωῆς, ποὺ στηρίζεται στὸν Ἰησοῦ Χριστό, ποὺ διακήρυξε: «Ἐγὼ ὅμως ἦλθα γιὰ νὰ ἔχουν ζωὴ, καὶ μάλιστα ζωὴ περισσὴ»⁹.

«Ἐκεῖνος ποὺ πιστεύει στὸν Υἱὸ ἔχει αἰώνια ζωὴ· ἐκεῖνος ποὺ ἀρνεῖται νὰ πιστέψει στὸν Υἱό, δὲν θὰ δεῖ τὴν ζωὴ»¹⁰.

⑦. Ἡ κακοπάθεια γιὰ τὴν ἀρετὴ, τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν δικαιοσύνη, δὲν ἀντισταθμίζει τὴν δόξα τῆς νίκης. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος διευκρίνησε: «Ἐφόσον συμμεριζόμαστε τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ, θὰ μετᾶσχουμε μαζί Του καὶ στὴν δόξα Του. Πιστεύω πραγματικὰ πὼς ὅσα ὑποφέρουμε τώρα δὲν ἰσοσταθμίζουν τὴν δόξα ποὺ μᾶς ἐπιφυλάσσει ὁ Θεὸς στὸ μέλλον»¹¹.

Ὁ Ἀναστάς Κύριός μας μ' αὐτὲς καὶ τὶς ἄλλες αἰώνιες ἀξίες πλούτισε τὴν ζωὴ μας, φώτισε τὴν

8. «Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ Χριστοῦ». (πρὸς Κορινθίους Α' ἰά 1).

9. «Ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι καὶ περισσὸν ἔχωσιν» (Ἰωάννου ἰ' 10).

10. «Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωὴν» (Ἰωάννου γ' 36.)

11. «Εἴπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς» (πρὸς Ρωμαίους η' 18).

πορεία μας, στήριξε τὸ ὄραμά μας, ἀπάντησε στὶς ἀναζητήσεις μας, μᾶς ἔδωσε νόημα καὶ σκοπὸ ὑπάρξεως, σφράγισε τὴν ἄνοδό μας στὴν κατάσταση τῆς θεϊκῆς ζωῆς Του. Γι' αὐτὸ κι ἐμεῖς διακηρύττουμε μαζὶ μὲ τὸν ἀπόστολο Παῦλο τὴν ἐσχολογικὴ προσδοκία μας: «Ἐμεῖς ὅμως, ἀντίθετα, εἴμαστε πολίτες τοῦ οὐρανοῦ, ἀπ' ὅπου καὶ περιμένουμε νὰ ἔρθει ὁ σωτήρας μας, ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Ὅποῖος θὰ μεταμορφώσει τὸ φθαρτό μας σῶμα καὶ θὰ τὸ κάνει ὅμοιο μὲ τὸ δικό Του ἔνδοξο σῶμα, μὲ τὴν δύναμη καὶ τὴν ἐξουσία ποὺ ἔχει νὰ ὑποτάξει στὸν Ἐαυτό Του τὰ πάντα»¹².

Τὰ ἐλέη τοῦ Σταυροῦ καὶ ἡ Χάρη τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου μας νὰ εἶναι μαζί σας,

Μὲ πατρικὲς εὐχὲς καὶ ἀγάπη.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ.

12. «Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ὃς μετασηματίζει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξει αὐτῷ τὰ πάντα» (πρὸς Φιλιππησίους γ' 20-21).

Μή μου ἄπτου.

*Ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου:
Οἱ τοιχογραφίες τοῦ Καθολικοῦ.*

ΠΑΣΧΑΛΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ἔτους 2004

᾽Αδελφοί μου καὶ Παιδιά μου

*«Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος·
ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ»¹.*

Μ ἐ τὴν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγκαινιάσθηκε ἡ «καινὴ κτίσις»². Κατὰ τὸν λόγο τῆς Γραφῆς, ὁποῖος ἀνήκει στὸν Χριστὸ εἶναι μιὰ καινούργια δημιουργία.

Ἐορτάζουμε τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου κόσμου, στὸν ὁποῖο προφητικῶς ἀναφέρεται ἡ Γραφή μὲ τοὺς λόγους: «αὕτη ἡ ἡμέρα, ἡ πανηγυρικὴ καὶ χαρμόσυνη, εἶναι ἐκείνη τὴν ὁποία ἔκανε ὁ Κύριος. ᾽Ας χαροῦμε καὶ ἄς εὐφρανθοῦμε κατ' αὐτήν»³.

1. Ψαλμοῦ ριζ' (ριη) 24.

2. Πρὸς Κορινθίους Β' ε' 17.

3. «Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος· ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ» (Ψαλμοῦ ριζ' (ριη) 24).

Στὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας διώνουμε τὴν *καινὴ κτίση* ὡς ἐξῆς:

☩ **Καινὴ κτίση** σημαίνει ἀναδημιουργία.

Ξαναπλασθήκαμε ἀπὸ τὸν Δημιουργό μας, Κύριο καὶ Σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστό, γιὰ νὰ καθαρισθοῦμε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ τὶς ὀλέθριες συνέπειές της, ὅπως εἶναι ἡ φθορότητα καὶ ὁ θάνατος.

Τὴν ἀλλοίωση καὶ τροπὴ, ποὺ ἐπέφερε ἡ παρακοὴ τοῦ Ἀδάμ στὴν φύση μας καὶ στὴν ζωὴ μας, ἀνέτρεψε καὶ θεράπευσε ὁ Κύριός μας μὲ τὸν θάνατο καὶ τὴν ἀνάστασή Του. «Μαζὶ μὲ τὸν Χριστό, κατὰ μυστικὸ τρόπο καὶ ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ, ὁ παλαιός μας ἄνθρωπος, ἡ διεφθαρμένη δηλαδὴ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία φύση μας, συσταυρώθηκε καὶ πέθανε μαζὶ μὲ τὸν Χριστό, γιὰ νὰ γίνει ἀδρανὲς καὶ νεκρὸ τὸ ὑποδουλωμένο στὴν ἁμαρτία σῶμα μας, ὥστε νὰ μὴ γίνεται ὄργανό της καὶ νὰ μὴν εἴμαστε πλέον δοῦλοι καὶ ὑπῆκοοι σ' αὐτήν»⁴.

Γι' αὐτὸ ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς προτρέπει «νὰ ἀφαιρέσουμε τὸ παλαιὸ προζύμι τῆς διαφθορᾶς τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου, δηλαδὴ τὴν ἁμαρτία, ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας, γιὰ νὰ εἴμαστε νέα ζύμη, καθαροὶ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, καθὼς μὲ τὴν πίστη καὶ τὸ βάπτισμα ἔχουμε ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὸ παλαιὸ προζύμι τῆς κακίας»⁵.

4. «Τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη ἵνα καταργηθῆ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ» (πρὸς Ρωμαίους ῤ' 6).

5. Ἐκκαθάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον

Ἡ ἀναδημιουργία αὐτὴ πραγματοποιεῖται, ἐνεργεῖται, ἀπὸ τὸν Θεὸ μὲ τὸ Μυστήριον τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος καὶ τὴν παρεχομένη συνεχῶς ἀπ' Αὐτὸν θεία Χάρις σὲ ὅσους εἶναι μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

Ὅταν βαπτίζομαστε συμμετέχουμε στὸν σταυρικὸ θάνατον καὶ τὴν ταφὴν καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου μας. Στὸ Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος πεθαίνουμε καὶ ἐνταφιαζόμαστε καὶ ζωοποιούμεαστε μαζὶ μὲ τὸν Χριστό.

Ἄς ἀκούσουμε τὸν ἀπόστολον Παῦλον ποὺ λέει:

«Ὅσοι βαπτισθήκαμε στὸν Ἰησοῦ Χριστό, γίναμε διὰ τοῦ Βαπτίσματος μέτοχοι τοῦ σταυρικοῦ θανάτου Του. Ταφήκαμε μαζὶ Του μὲ τὸ Βάπτισμα, ποὺ μᾶς ἔκαμε συγκοινωνοὺς τοῦ θανάτου Του, ὥστε ὅπως ἀκριβῶς ἀναστήθηκε ὁ Χριστὸς ἐκ νεκρῶν μὲ τὴν ἔνδοξον δύναμιν τοῦ Πατέρα, ἔτσι καὶ ἡμεῖς νὰ ἀναστηθοῦμε σὲ νέα ἐνάρετη καὶ ἁγία ζωὴ καὶ νὰ συμμορφώσουμε τὴν διαγωγὴν μας σὲ ἀπαιτήσεις τῆς ζωῆς αὐτῆς»⁶.

☩ Καινὴ κτίσις σημαίνει νέα σχέση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεὸν Πατέρα του καὶ τοὺς ἀδελφούς του.

φύραμα, καθὼς ἐστε ἄζυμοι» (πρὸς Κορινθίους Α' ε' 7).

6. «Ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν (πρὸς Ρωμαίους σ' 3-4).

Τὴν ἐγκαινίασε ὁ Κύριος, ὅταν ἀπευθυνόμενος στοὺς μαθητὲς Του εἶπε: «Δὲν σᾶς ἀποκαλῶ, οὔτε σᾶς θεωρῶ δούλους. Σᾶς ὀνόμασα φίλους μου»⁷.

Ὁ Ἰδιος ἐξήγησε τὴν σημασία αὐτῆς τῆς ἀλλαγῆς, ποὺ ὀφείλεται στὴν φιλάνθρωπη ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ ὑπερβολικὰ μεγάλη ἀγάπη καὶ πολλὴ φροντίδα γιὰ μᾶς. Ἀπὸ αὐτὴ τὴν νέα σχέση, οἱ ἄνθρωποι δικαιοῦνται νὰ ἐπιστρέψουν στὴν θέση καὶ στὴν κατάσταση ἀπ' ὅπου ξέπεσαν ἐξ αἰτίας τῆς ἁμαρτίας καὶ σὲ ἀκόμη ἀνώτερη θέση καὶ κατάσταση, ποὺ εἶναι αὐτὴ τοῦ τέκνου τοῦ Θεοῦ. Εἶπε ὅτι ὁ δοῦλος δὲν παραμένει ὡς κληρονόμος καὶ παντοτεινὸς κάτοχος στὴν οἰκία τοῦ κυρίου του, διότι δὲν ἔχει δικαιώματα σ' αὐτὴν καὶ ἐκδιώκεται ἀπ' αὐτήν, ὅταν γίνεῖ ἀνεπιθύμητος. Τουναντίον ὁ υἱός, ἐπειδὴ κληρονομεῖ ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ πατέρα του, μένει διαρκῶς στὴν οἰκία⁸.

Ἡ νέα σχέση μας μὲ τὸν Θεὸ εἶναι, ὅτι ἀπὸ τὴν κατάσταση τοῦ δούλου καὶ ὑποδίκου καὶ ἐνόχου ἀνυψωθήκαμε στὴν θέση τῶν υἱῶν καὶ τῶν θυγατέρων τοῦ Θεοῦ Πατέρα. Ὁ Θεὸς Πατέρας ὑποσχέθηκε, ὅτι «θὰ γίνεῖ Πατέρας μας κι ἐμεῖς θὰ εἴμαστε παιδιὰ Του, υἱοὶ καὶ θυγατέρες Του»⁹.

7. «Οὐκ ἐτι ὑμᾶς λέγω δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἂ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν» (Ἰωάννου ιε' 15).

8. «Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα» (Ἰωάννου η' 35).

Ἡ υἰοθεσία μας ἀπὸ τὸν Θεὸ Πατέρα ἔχει ὡς συνέπεια νὰ γίνουμε καὶ κληρονόμοι Του. Διαπιστώνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι σύμφωνα μὲ τὰ λεχθέντα, σὺ πού πιστεύσες στὸν Χριστό, «δὲν εἶσαι πλέον δοῦλος, ἀλλ' εἶσαι υἱὸς καὶ συγχρόνως καὶ κληρονόμος τοῦ Θεοῦ. Γίνεσαι δὲ κληρονόμος διὰ μέσου τοῦ Χριστοῦ»¹⁰.

Ἡ νέα σχέση καὶ κατάσταση τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν Θεὸ ἐπηρεάζει ἀναπόφευκτα καὶ τὴν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων σχέση. «Ἕνας Κύριος, μία Πίστις, ἓνα Βάπτισμα»¹¹.

Γιὰ τὴν σχέση αὐτὴ μίλησαν ἐπανειλημμένως ὁ Κύριος καὶ οἱ Ἅπόστολοι.

☩ **Καινὴ κτίσις σημαίνει νέος τρόπος ζωῆς.**

Μετὰ τὴν Ἁνάστασι τοῦ Κυρίου ἐγκαινιάσθηκε ὁ νέος τρόπος ζωῆς καὶ συμπεριφορᾶς, δηλαδὴ ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ, ἡ ὁποία περιγράφεται ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Παῦλο:

«Ὅπως ὁ Χριστὸς ζεῖ γιὰ τὸν Θεό, ἔτσι καὶ σεῖς νὰ θεωρεῖτε τοὺς ἑαυτοὺς σας πεθαμένους μὲν καὶ νεκροὺς ὡς πρὸς τὴν ἁμαρτία, ζωντανοὺς δὲ γιὰ τὸν Θεό, ἐνωμένους μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ Κύριός μας. Ἄς μὴ βασιλεύει, κυριαρχεῖ καὶ ἐξουσιάζει ἡ ἁμαρτία στὸ θνητὸ σῶ-

9. «Καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ» (πρὸς Κορινθίους ς' 18· Ἡσαΐου μγ' 6).

10. «Ὡστε οὐκέτι εἶ δοῦλος, ἀλλ υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ» (πρὸς Γαλάτας δ' 7).

11. «Εἷς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα» (Ἐφεσίους δ' 5).

μα σας, ὥστε νὰ ὑπακούετε σ' αὐτὴν παρασυρόμενοι ἀπὸ τὶς ἐπιθυμίες τοῦ σώματος. Οὔτε νὰ παρέχετε τὰ μέλη τοῦ σώματός σας ὄργανα τῆς ἀδικίας, γιὰ νὰ σᾶς πολεμεῖ, νὰ σᾶς κατακτᾷ καὶ νὰ σᾶς κατανικᾷ μὲ αὐτὰ ἢ ἁμαρτία. Ἄλλὰ νὰ προσφέρετε ἐξ ὀλοκλήρου, ὡς θυσία καὶ ὡς ἀφιέρωμα τοὺς ἑαυτοὺς σας στὸν Θεό, σὰν ἄνθρωποι ποὺ πράγματι ἀναστηθήκατε καὶ καθένα ἀπὸ τὰ μέλη σας προσφέρετέ τα στὸν Θεό, ὄργανα κάθε ἀρετῆς, δυνατὰ νὰ κατανικοῦν κάθε ἁμαρτία»¹².

Ἄδελφοί μου καὶ Παιδιά μου,

Γιορτάστε καὶ χαρεῖτε γιὰ ὅλα αὐτά. Ἀγωνισθεῖτε γιὰ νὰ εἴστε μέτοχοι τῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἀνήκετε μὲ τὴν πίστη καὶ τὴν ἀρετὴ σας στὸν ἀναγεννημένο, ἀνανεωμένο καὶ φωτεινὸ κόσμο τοῦ Θεοῦ.

Μὲ πατρικὲς εὐχές

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ

Δανιήλ.

12. «Ὅτῳ καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτία, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτία, ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ» (πρὸς Ρωμαίους ς' 11-13).

ΠΑΣΧΑΛΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ἔτους 2005

Πατέρες καὶ Ἀδελφοί

«Τὰ παλιὰ πέρασαν· ὅλα ἔχουν γίνει
καινούρια»¹.

Μὲ πνευματικὴ χαρὰ, ἀγαλλίαση καὶ ὀλόφωτη
λαμπρότητα ἐορτάζουμε τὴν ἀνάσταση τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Διδασκάλου,
Λυτρωτοῦ καὶ Σωτῆρος μας, τὴν οἰκουμενικὴ πα-
νήγυρι τῆς Ἐκκλησίας, τῆς κοινότητος τῶν ἀνθρώ-
πων ποὺ πιστεύουν.

Ἀκοῦμε τὶς ἱερὲς φωνὲς τῶν Ἁγίων Ἀποστό-
λων καὶ τῶν θεοφόρων Πατέρων νὰ μᾶς διδά-
σκουν, νὰ μᾶς ἐρμηνεύουν καὶ νὰ μᾶς ἐξηγοῦν τὸ
νόημα τῆς μεγάλης δεσποτικῆς ἐορτῆς, ἡ ὁποία
χαρακτηρίζεται ὡς «*ἡ ἐορτὴ ἐορτῶν καὶ πανήγυ-
ρις πανηγύρεων*» καὶ ἀποτελεῖ τὸ κέντρο καὶ τὴν

1. «*Τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα*»
(πρὸς Κορινθίους Β' ε' 17).

βάση τῆς πίστεώς μας, τὴν ἀφετηρία καὶ τὸν ἐσχατολογικὸ προορισμὸ τῆς πνευματικῆς ζωῆς μας. Στὴν ἀνάσταση ἔγκειται ἡ πεμπτουσία τοῦ εὐαγγελικοῦ μηνύματος, ἀφοῦ «ἂν ὁ Χριστὸς δὲν ἀναστήθηκε, ἡ πίστις σας εἶναι χωρὶς περιεχόμενον»².

Ἐορτάζουμε τὸν θάνατο ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν μετὰ τρεῖς ἡμέρες ἔγερσίν Του ἀπὸ τοὺς νεκροὺς. «Πέθανε γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας καὶ ἀναστήθηκε γιὰ τὴν δικαίωσίν μας»³. Ἐπὶ σαράντα ἡμέρες μὲ πολλὰ ἀποδείξεις βεβαίωσε τοὺς μαθητὲς Του, ὅτι εἶναι ζωντανὸς μετὰ τὸ πάθος καὶ τὸν φρικτὸ θάνατό Του καὶ τοὺς μιλοῦσε γιὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ⁴. Αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς παραμένει ζωντανὸς, ἀόρατος στοὺς οὐρανοὺς, μέχρι τότε πού θὰ ἐμφανιστεῖ ἔνδοξος, κατὰ τὴν ἔσχατη ἡμέρα, γιὰ νὰ Τὸν ἴδουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἔζησαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ μέχρι τὸ τέλος τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ κόσμου καὶ θὰ κρίνει ζῶντες καὶ νεκροὺς κατὰ τὴν διδασκαλίαν Του καὶ τὴν ζωὴν Του.

*

2. «Εἰ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν» (πρὸς Κορινθίους Α' ιε' 17).

3. «Ὅς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν» (πρὸς Ρωμαίους δ' 25).

4. «Παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ» (Πράξεων α' 3).

Ἡ ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ τὸ ὀρόσημο, χρονικῶς καὶ τροπικῶς, τὸ σύνορο δηλαδὴ, τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου τρόπου ζωῆς.

Κατὰ τὸν παλαιὸν τρόπο ζωῆς, δηλαδή τὴν ζωὴν τῆς ἁμαρτίας, ὁ ἄνθρωπος ζεῖ αἰχμαλωτισμένος κάτω ἀπὸ τὴν πανίσχυρη ἐξουσία τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. Ἡ ζωὴ του ἔχει ἔκδηλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς φθορᾶς καὶ τῆς παρακμῆς: «Ὁ μισθὸς ποὺ δίνει ἡ ἁμαρτία εἶναι ὁ θάνατος»⁵.

Κατὰ τὸν νέο τρόπο ζωῆς ὁ Κύριος ἀπελευθέρωσε τὸν ἄνθρωπο καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν δυνατότητα νὰ νικήσει, νὰ ὑπερβεῖ τὰ ὅρια, δηλαδή τὰ σύνορα, τῆς πεπερασμένης, φθαρτῆς καὶ ἁμαρτωλῆς ὑπάρξεως καὶ ζωῆς του, τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν θάνατο: «Μείνατε λοιπὸν στερεοὶ στὴν ἐλευθερία ἀπὸ τὶς τυπικὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ἀπὸ τὴν ὁποία μᾶς ἐλευθέρωσε ὁ Χριστὸς καὶ μὴν ὑποκύπτετε πάλι σὲ ζυγὸ δουλείας»⁶.

Ἔτσι αὐτὰ πραγματοποιοῦνται ἀπὸ τὸν συνδυασμὸ δύο προϋποθέσεων:

α'. Ἐπὶ τὴν ὅταν συμμετέχουμε στὰ ἅγια Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπὶ τὴν ὅταν βαπτίζομαστε. Ἐπὶ τὴν ὅταν κοινωνοῦμε τοῦ Ἀχράντου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὸν ὑψηλόγορο ἀποστολικὸ

5. «Τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος» (πρὸς Ῥωμαίους ς' 23).

6. «Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν, ἣν ὁ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε, καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε» (πρὸς Γαλάτας ε' 1).

λόγο «Ἡ μήπως λησιμονεῖτε πὼς τὸ βάπτισμα στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ σημαίνει συμμετοχὴ στὸν θάνατό Του; Πραγματικά, τὸ βάπτισμα σημαίνει τὴν συμμετοχὴ μας στὸν θάνατο καὶ στὴν ταφὴ τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅπως ὁ Πατέρας Θεὸς μὲ τὴν δύναμή Του ἀνάστησε τὸν Χριστὸ ἀπὸ τοὺς νεκροὺς, τὸ ἴδιο κι ἐμεῖς μποροῦμε νὰ ζήσουμε μιὰ νέα ζωὴ»⁷. Ὁ Κύριος ἐδίδαξε: «Αὐτὸς ποὺ τρώει τὴν σάρκα μου καὶ πίνει τὸ αἷμα μου, ἔχει ἤδη ἀπὸ τοῦ παρόντος βίου ζωὴ αἰώνια, κι ἐγὼ θὰ τὸν ἀναστήσω ἔνδοξα κατὰ τὴν ἐσχάτη ἡμέρα... Ἐκεῖνος ποὺ τρώει τὴν σάρκα μου καὶ πίνει τὸ αἷμα μου εἶναι ἐνωμένος μαζί μου ὡς μέλος δικό μου, κι ἐγὼ μένω στὸ ἐσωτερικό του, τὸ ὁποῖο γίνεται ναὸς μου»⁸.

β'. Ὅταν ἀγωνιζόμαστε γιὰ νὰ νεκρώσουμε τὴν δύναμη καὶ τὴν φθορὰ τῆς ἁμαρτίας, ὥστε νὰ εἶναι ἀνενεργὸς εἴτε στὶς πράξεις, εἴτε στὰ ἔργα, εἴτε στοὺς λόγους, εἴτε στοὺς διαλογισμούς, δηλαδή στὶς σκέψεις, εἴτε στὶς ἐπιθυμίες, εἴτε στὰ συναισθήματα κατὰ τὸν λόγο τοῦ Κυρίου: «Αὐτὸς ποὺ ἀγαπάει τὴν ζωὴ του, θὰ τὴν χάσει· αὐτὸς ὁ-

7. «Ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν. Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ Βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσεὶ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν» (πρὸς Ρωμαίους 6' 3-4).

8. «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ... ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ». (Ἰωάννου 6' 54, 56).

μως πού τήν ζωή του δέν τήν λογαριάζει ὅσο κρατάει αὐτός ὁ κόσμος, θά τήν φυλάξει γιά τήν αἰώνια ζωή»⁹ καί τόν λόγο τοῦ ἀποστόλου Παύλου: «Ἀπονεκρώσατε, λοιπόν, ὅ,τι σᾶς συνδέει μέ τò ἁμαρτωλò παρελθόν»¹⁰.

Γι' αὐτò ἡ Ἐκκλησία μᾶς προτρέπει: «Βγάλτε, λοιπόν, ἀπό ἀνάμεσά σας τò παλαιò προζύμι γιά νά γίνετε καινούριο ζυμάρι - ἀφοῦ πραγματικά εἶστε χωρὶς τò προζύμι τῆς ἁμαρτίας - ὥστε νά γιορτάζουμε, ὄχι μέ ψωμί πού περιέχει τήν παλαιὰ ζύμη, τήν ζύμη τῆς ἁμαρτίας καί τῆς πονηρίας, ἀλλά μέ τò ἄζυμο ψωμί τῆς ἀλήθειας καί τῆς καθαρòτητας, διότι ὁ δικòς μας πασχαλινòς ἄμνòς πού θυσιάσθηκε γιά χάρη μας, εἶναι ὁ Χριστòς»¹¹. «Τώρα πιά ἔχετε ντυθεῖ τόν καινούριο ἄνθρωπο, πού ἀνανεώνεται συνεχῶς σύμφωνα μέ τήν εἰκόνα τοῦ Δημιουργοῦ του, ὥστε μέ τήν νέα ζωή του νά φθάσει στήν τέλεια γνώση τοῦ Θεοῦ»¹².

9. «Ὁ φιλῶν τήν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καί ὁ μισῶν τήν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν» (Ἰωάννου ιβ' 25).

10. «Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς» (πρὸς Κολοσσαεῖς γ' 5).

11. «Ἐκκαθάρατε οὖν τήν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε ἄζυμοι· καί γὰρ τò πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστòς· ὥστε ἐορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καί πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἄζύμοις εἰλικρινείας καί ἀληθείας» (πρὸς Κορινθίους Α' ε' 7-8).

12. «Ἐνδυσάμενοι τόν νέον ἄνθρωπον τόν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν» (πρὸς Κολοσσαεῖς, γ' 10).

Πατέρες καὶ Ἀδελφοί

Νὰ ἐφορτάξεις Πάσχα κατὰ τὴν πνευματικὴ παράδοσή μας καὶ τὴν ὀρθόδοξη διδασκαλία, σημαίνει νὰ βιώνεις μιὰ ἀπόθεση καὶ μιὰ ἔνδυση κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο: «Νὰ πετάξετε ἀπὸ πάνω σας τὸν παλιὸ ἑαυτὸ σας, πὺ σᾶς συνδέει μὲ τὴν προηγούμενη ζωὴ σας καὶ πὺ φθείρεται μὲ τὶς ἀπατηλὲς ἐπιθυμίαι του. Νὰ ἀνανεωθείτε σ' ὅλο τὸ πνευματικὸ σας βάθος. Νὰ ντυθεῖτε τὸν καινούριον ἄνθρωπον, πὺ ὁ Θεὸς κατὰ τὸ σχέδιόν Του τὸν ἔπλασε γιὰ νὰ ζεῖ μὲ δικαιοσύνη καὶ ἀγιότητα πὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀλήθεια»¹³.

Πάσχα σημαίνει νὰ βιώνω τὸ ἄκτιστο, μέσα στὸν παρόντα δημιουργημένο κτιστὸ κόσμον.

Ὁ ἀναστὰς Κύριος νὰ σᾶς εὐλογεῖ μὲ κάθε εὐλογία. Ἀπὸ τὴν ἀνάστασι τοῦ Κυρίου νὰ ἀντλεῖτε καὶ ἔμπνευση καὶ δύναμη στὴν ζωὴ σας.

Μετὰ πατρικῶν καὶ ἀναστασίμων εὐχῶν.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ἑγμητοῦ
Δανιήλ.

13 «Ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνη καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας» (πρὸς Ἐφεσίουσ δ' 22-24).

ΠΑΣΧΑΛΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ἔτους 2006

Πατέρες καὶ Ἀδελφοί
Παιδιά μου,
Χαίρετε ἐν Κυρίῳ!

Η Ἐκκλησία μᾶς προσκαλεῖ νὰ ἐορτάσουμε μὲ πνευματικὴ εὐφροσύνη τὴν ἀνάστασι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ τοὺς λόγους τοῦ ἁγίου πατέρα μας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου: *«Πάντες ἀπολαύσατε τοῦ συμποσίου τῆς πίστεως. Πάντες ἀπολαύσατε τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος»*¹.

Σπεύδουμε στὸ χαρμόσυνο αὐτὸ κάλεσμα καὶ προσερχόμεθα λαμπαδηφόροι νὰ μετάσχουμε στὴν λαμπρὴ ἡμέρα τῆς πανηγύρεως καὶ τῆς ἐορτῆς τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας.

Θεωροῦμε καθῆκον μας νὰ διευκρινήσουμε, ὅτι κατὰ τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας μετέ-

1. Ἀπὸ τὸν Κατηχητικὸ λόγο στὴν Κυριακὴ τοῦ Πάσχα.

χουμε στὸ ἑορταστικὸ καὶ πνευματικὸ συμπόσιο τῆς πίστεως μὲ δύο τρόπους:

①. Μὲ τὴν γνώση, κατὰ τὸν λόγο τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θεολόγου «*γνῶμεν τοῦ μυστηρίου τὴν δύναμιν καὶ ὑπὲρ τίνος Χριστὸς ἀπέθανεν*»².

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει στὴν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολή του (γ' 18-19), ὅτι προσεύχεται καὶ παρακαλεῖ τὸν ἐπουράνιο Θεὸ καὶ Πατέρα μας νὰ σᾶς ἐνισχύσει πλουσιοπάροχα «για νὰ μπορέσετε ὅλοι ἐσεῖς, πὺ ἀποτελεῖτε τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ νὰ συλλάβετε ποιό εἶναι τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος, τὸ βάθος καὶ τὸ ὕψος τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας καὶ νὰ γνωρίσετε τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ πὺ ξεπερνᾷ κάθε ἀνθρώπινη γνώση. Ἔτσι θὰ γεμίσει ἡ ζωὴ σας μὲ τὴν πλούσια χάρη τοῦ Θεοῦ»³.

Ἐπίσης οἱ θεοκῆρυκες Ἄποστολοι, οἱ αὐτόπτες μάρτυρες τῆς ζωῆς, τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, μᾶς βοηθοῦν νὰ ἀποκτήσουμε τὴν σωτήρια γνώση, διδάσκοντάς μας αὐθεντικὰ τὸν σκοπὸ τοῦ πάθους καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δηλαδή ὅτι ὁ Θεὸς «Αὐτὸν (τὸν Ἰησοῦ Χριστό) πὺ δὲν εἶχε γνωρίσει ἁμαρτία, τὸν φόρτωσε μὲ ὅλη τὴν ἁμαρτία τῶν ἀνθρώπων για χάρη μας,

2. Ἀπὸ τὸν λόγο Α' «Εἰς τὸ Πάσχα» ΒΕΠΕΣ 58 σελ. 244.

3. «Ἔνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις, τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἕνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ» (πρὸς Ἐφεσίους 18-19).

για να μπορέσουμε ἡμεῖς μέσῳ Ἐκείνου να βροῦμε τὴν σωτηρία κοντὰ στὸν Θεό⁴.

Ἐπίσης «ὅτι Αὐτός, δηλαδή ὁ Ἰησοῦς Χριστός, σήκωσε τὶς ἁμαρτίες μας μὲ τὸ ἴδιο Του τὸ σῶμα στὸν σταυρὸ γιὰ νὰ νεκρωθοῦμε ἡμεῖς ὡς πρὸς τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ ζήσουμε μέσα στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ»⁵.

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ γιὰ μᾶς. Τὸ ἐξηγεῖ καὶ τὸ ὑμνεῖ ὁ φλεγόμενος ἀπὸ τὴν ἀγάπη γιὰ τὸν Θεὸ ἀπόστολος Παῦλος γράφοντας, ὅτι «ὁ Θεὸς μᾶς ἀγάπησε γιατί εἶναι πλούσιος σὲ ἔλεος καὶ ἔχει ἀπέραντη ἀγάπη. Κι ἐνῶ εἴμεθα πνευματικὰ νεκροὶ ἕξαιτίας τῶν παραπτωμάτων μας, μᾶς ξανάδωσε ζωὴ μαζί μὲ τὸν Χριστό. Μὲ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ ἔχουμε σωθεῖ. Μᾶς ἀνέστησε μαζί μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ μᾶς ἔβαλε νὰ καθίσουμε μαζί μὲ Αὐτὸν στὰ οὐράνια»⁶.

Αὐτὸ ἐορτάζουμε ὄχι μία ἡμέρα στὴν ζωὴ μας ἀλλὰ συνεχῶς καὶ ἡ ἐορτὴ αὐτὴ θὰ ἐπεκτείνεται αἰωνίως.

4. «Τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ» (πρὸς Κορινθίους Β' ε' 21).

5. «Ὅς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν» (Πέτρον Α' β' 24).

6. «Ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ· χάριτί ἐστε σεσωσμένοι· καὶ συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (πρὸς Ἐφεσίους β' 4-6).

②. Μὲ τὴν μετάληψη τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος τοῦ Χριστοῦ.

Γιὰ τὴν ἀνάγκη αὐτῆς τῆς μετοχῆς, ἡ ὁποία συνιστᾷ τὴν οὐσιαστικὴν χαρὰ τῆς κοινωνίας μας μὲ τὸν Θεό, μιλάει ἡ ἅγια Γραφή ὡς ἑξῆς:

«Πόσο περισσότερο τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὅποιος ἔχοντας τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, πρόσφερε τὸν ἑαυτό Του ἄψογη θυσία στὸν Θεὸ κι ἔτσι θὰ καθαρίσει τὴν συνείδησή μας ἀπὸ τὰ ἔργα ποὺ ὀδηγοῦν στὸν αἰώνιο καὶ πνευματικὸ θάνατο»⁷. Σύμφωνα μ' αὐτά, μὲ τὸ αἷμα τῆς σταυρικῆς θυσίας τοῦ Κυρίου μας ἡ ψυχὴ μας καθαρίζεται, τρέφεται, λαμπρύνεται, στολίζεται καὶ θεοῦται.

Πράγματι, Πατέρες καὶ Ἀδελφοί, εὐλογημένοι χριστιανοί, ἀπὸ τὸν ζωοδόχο τάφο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀνέτειλε ζωὴ καὶ ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ Ἀθάνατου ἀθανασία. Αὐτῆς τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας γινόμαστε μέτοχοι καὶ κοινωνοὶ μὲ τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας. «*Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε*»⁸. Ἡ Ἐκκλησία μᾶς προσκαλεῖ σ' αὐτὴ τὴν πασχάλια κοινωνία μὲ τὸν Θεὸ Πατέρα μας, ποὺ ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν μυστηριακὴ ἔνωσή μας μὲ τὸν παθόντα, σταυρωθέντα καὶ ἀναστάντα Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό.

7, «Πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁμωμον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων» (πρὸς Ἑβραίους θ' 14).

8. Κοινωνικὸ Ἀναστάσεως.

Ὁ Κύριος μᾶς καλεῖ νὰ ἐνωθοῦμε μαζί Του γιὰ νὰ ὑπερβοῦμε τὰ ὅρια τῆς κτιστῆς καὶ φθαρτῆς ζωῆς μας, νὰ περάσουμε μαζί Του στὴν δόξα καὶ στὴν χαρὰ τῆς αἰωνιότητος.

Αὐτὸ εἶναι τὸ Πάσχα τῶν πιστῶν. Ὅσοι πιστοί, προσέλθετε στὴν γιορτὴ καὶ στὴν πανήγυρι. Ὅσοι πιστοί, ἐορτᾶστε τὸ Πάσχα μας μὲ καθαρὴ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καρδιὰ καὶ συνείδηση γεμάτη ἀπὸ πίστη καὶ ἀλήθεια. Ὅσοι πιστοί, γνωρίσετε τὴν δύναμη τοῦ μυστηρίου καὶ δοξάσετε μ' ὅλη τὴν δύναμη τῆς ψυχῆς σας καὶ τὴν διάθεση τοῦ νοῦ σας τὸν ἀναστάντα Λυτρωτὴ καὶ Σωτήρα.

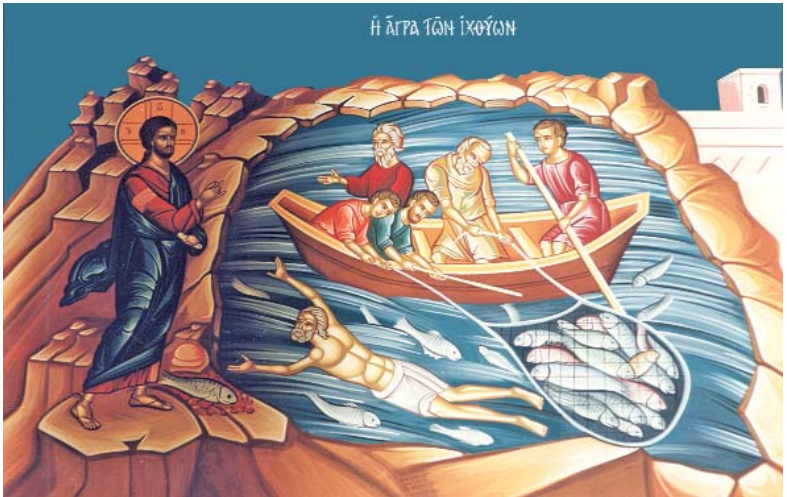

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο εὐχομαι πατρικῶς νὰ ἐορτάσετε τὴν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ γίνετε κοινωνοὶ καὶ μέτοχοι τῆς αἰωνίου ζωῆς, τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς δόξης τοῦ ἀναστάντος Κυρίου.

Μὲ πατρικὲς εὐχές.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δ α ν ι ἦ λ

*Ἡ ἄγρᾱ τῶν ἰχθύων.
Ἔργο τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς
Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου, Καρέα.*

ΠΑΣΧΑΛΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ἔτους 2007

Πατέρες και ἀδελφοί
«Χαίρετε... μὴ φοβεῖσθε»¹

Ο^c παρήγορος και εὐφρόσυνος αὐτὸς λόγος τοῦ ἀναστάντος Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ διέλυσε τὴν λύπη και τὸν φόβο τῶν εὐσεβῶν ἐκείνων γυναικῶν ποὺ λίαν πρωί «Ἄργά κατὰ τὴν νύκτα τοῦ Σαββάτου, τὴν ὥρα ποὺ ἐξημέρωνε ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος»² προσῆλθαν στο μνημεῖο, ὅπου ἐνταφιάσθηκε ὁ Διδάσκαλος, γιὰ νὰ τηρήσουν τὶς ἐπιτάφειες παραδόσεις τῶν Ἰουδαίων πρὸς τοὺς νεκρούς.

Ἡ ἀγία πόλη τῶν Ἱεροσολύμων κοιμόταν ἀναπαυόταν ἀπὸ τὴν μέθη τῶν πανηγυρισμῶν τῆς προηγούμενης ἡμέρας, ὅταν ἀκούσθηκε ὁ παν-

1. Ματθαίου κη' 9, 10.

2. «Ὅψὲ δὲ Σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν Σαββάτων» (Ματθαίου κη' 1).

τοκρατορικός λόγος τοῦ Ἁναστάτου. Ἦταν ἀμέριμνη, πεπεισμένη ὅτι εἶχε ἐπιτύχει τὸ μυσαρὸ ἔργο της νὰ φονεύσει τὸν Δίκαιο καὶ νὰ γίνῃ Θεοκτόνος. Κοιμόταν ἱκανοποιημένη ἢ ὀργιάσασα κακία τῶν ἐχθρῶν τοῦ Ἰησοῦ τοῦ ἀπὸ Ναζαρέτ.

Ἄλλ' ὁ Κύριος εἶχε ἀναστηθεῖ. Ἡ ζωὴ, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ κρατηθεῖ ἀπὸ τὸν θάνατο στὸν τάφο. Πρῶτες οἱ ἀφοσιωμένες μαθήτριες εἶδαν τὸν Ἁναστάτα καὶ ἀξιώθηκαν νὰ γίνουν κήρυκες καὶ μάρτυρες τῆς ἀναστάσεώς Του. Ὁ Κύριος ἄμειψε τὴν στοργὴ καὶ τὴν ἀφοσίωσή τους, πὺν τις ὄθησε στὸ εὐσεβὲς ἐκεῖνο τόλμημα, νὰ ἐκδηλώσουν τὸν σεβασμὸ τους καὶ νὰ πράξουν τὸ καθήκον τους πρὸς τὸν λατρευτὸ Κύριο.

Ὁ Κύριος εἶχε προαναγγεῖλει στοὺς μαθητὲς Του τὴν ἐναλλαγὴ τῶν συναισθημάτων τους, ὅτι δηλαδὴ τὸν φόβο καὶ τὴν ταραχὴ τῆς συλλήψεως, τῆς δίκης, τῆς σταυρώσεως καὶ τοῦ θανάτου Του, θὰ διαδέχετο ἡ χαρὰ τῆς ἀναστάσεώς Του καὶ τῆς ἐμφανίσεώς Του ζῶντος «μετὰ τὸ παθεῖν»³, μὲ τὰ λόγια:

☩ «Σᾶς τὰ εἶπα αὐτά, ὥστε ἡ χαρὰ ἢ δική μου νὰ εἶναι μέσα σας, καὶ ἡ χαρὰ σας νὰ εἶναι ὀλοκληρωμένη»⁴.

3. Πράξεων α' 3.

4. «Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἢ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνη καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῆ» (Ἰωάννου ιε' 11).

☩ «Κι ἐσεῖς, λοιπόν, τώρα ἔχετε λύπη ἀλλὰ θὰ σᾶς ξαναδῶ καὶ θὰ χαρεῖ ἡ καρδιά σας, καὶ τὴν χαρὰ σας κανεῖς δὲν θὰ μπορέσει νὰ σᾶς τὴν ἀφαιρέσει»⁵.

Ἡ περίοδος τῆς θλίψεως ἔληξε. Οἱ ἡμέρες τοῦ πένθους πέρασαν. Ἡ γλυκειὰ ἐλπίδα καὶ προσδοκία τῆς ἀναστάσεως ἐκπληρώθηκε. Ὁ Κύριος νίκησε τὸν θάνατο. Οἱ ὑποуλες ἐνέργειες τῶν ἐχθρῶν Του τίποτε δὲν πέτυχαν. Ἡ νίκη, πού εἶχε προαναγγελθεῖ, πραγματοποιήθηκε. Ἡ πίστη δὲν ἀπέβηκε μάταιη. Ὁ Χριστός «ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν»⁶.

Ὁ χαιρετισμὸς τοῦ ἀναστάντος Κυρίου πρὸς τὶς Μυροφόρες γυναῖκες «Χαίρετε... μὴ φοβεῖσθε», πού ἀντήχησε στὸν κῆπο τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὶς γέμισε χαρὰ καὶ φώτισε τὶς ψυχές τους μὲ τὸ φῶς τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς νίκης, ἀπευθύνεται ἀπὸ τὸν ἀναστάντα Κύριο σὲ κάθε ἄνθρωπο κάθε ἐποχῆς γιὰ νὰ τοῦ μεταδώσει ἀληθινὴ χαρὰ, γνήσια καὶ ἀνόθευτη ἀγάπη καὶ ἀσφαλὴ ἐλπίδα.

Εἶναι χαιρετισμὸς πού παρηγορεῖ τοὺς θλιδομένους, πού στηρίζει τοὺς καταπτοημένους, πού ἐνθαρρύνει τοὺς ὀλιγοπίστους, πού ἐμπνέει καρτερία στοὺς πάσχοντες.

5. «Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν» (Ἰωάννου 16' 22).

6. Ματθαίου κη' 6.

Ἄδελφοί ἀκούσατε ἀπὸ τὸν ἀναστάντα Κύριο
τό «χαίρετε... μὴ φοβεῖσθε» καὶ τό «Πιστεύετε εἰς
τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε»⁷.

Μὴν ταράζεσθε, μὴν προεῖσθε, μὴν ἀμφιβάλλε-
τε, μὴ δειλιάζετε μπροστὰ στὸν πόλεμο τῆς ἁμαρ-
τίας. Ὁ πόλεμος ἔχει κριθεῖ. Νικητῆς εἶναι ὁ Ἰη-
σοῦς Χριστός.

Ἄς μαίνονται οἱ ἐχθροὶ τῆς πίστεως. Ἄς ὀρ-
γιάζουν ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ οἱ δοῦλοι τῆς ἁ-
μαρτίας. Ἄς πολιορκοῦν τὴν Ἐκκλησία οἱ ἐργά-
τες τῆς πονηρίας. Τὸ Εὐαγγέλιο καὶ ἡ πίστη θά
θριαμβεύουν. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου διαλύει
κάθε φόβο, κάθε ταραχή, κάθε ἀπειλή.

Ἡ σημερινὴ λαμπρὴ πανήγυρις καὶ φωταυγῆς
ἡμέρα διακηρύττει καὶ βεβαιώνει τὸν ἀποστολικὸ
λόγο «αὕτη ἡ νίκη, ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πί-
στις ἡμῶν»⁸.

Μὲ πασχάλιες πατρικὲς εὐχῆς.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ

Δανιήλ

7. Ἰωάννου ιδ' 1.

8. Ἰωάννου Α' ε' 4.

ΠΑΣΧΑΛΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ἔτους 2008

Πατέρες καὶ ἀδελφοὶ χαίρετε!

Πάσχα. Κυρίου Πάσχα» ἐορτάζουμε οἱ πιστοί. Ἡ Ἁγία Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μᾶς προσκαλεῖ «εἰς τὴν πανήγυριν τῶν πρωτοτόκων»¹ νὰ χαροῦμε καὶ νὰ εὐφρανθοῦμε πνευματικὰ γιὰ τὶς μεγάλες δωρεές πὺ μᾶς χάρισε ὁ Παντοδύναμος καὶ Φιλάνθρωπος Κύριός μας μὲ τὴν σταυρική θυσία Του καὶ τὴν ἔνδοξο ἔγερσή Του ἀπὸ τοὺς νεκρούς.

Ἐναφέρουμε τὶς πιὸ σημαντικές:

Ἡ πρώτη δωρεά Του εἶναι ἡ χαρά

Προαναγγέλλοντας ὁ Κύριός μας στοὺς μαθητὲς Του, ὅτι θὰ λυπηθοῦν γιὰ τὸν φρικτὸ θάνατό Του καὶ τὸν πρόσκαιρο χωρισμό τους, συγχρόνως

1. Πρὸς Ἑβραίους ιβ' 23.

τοὺς ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ τοὺς δώσει καὶ χαρὰ μὲ τὴν ἐπανεμφάνισή Του σ' αὐτοὺς μετὰ τὴν ἔγερσή Του ἀπὸ τοὺς νεκροὺς. Εἶπε:

«Κι ἐσεῖς, λοιπόν, τώρα μὲν ἔχετε λύπη, πάλι ὅμως θὰ σᾶς δῶ μετὰ τὴν ἀνάστασή μου καὶ θὰ γεμίσει ἡ καρδιά σας ἀπὸ χαρὰ, καὶ τὴν χαρὰ σας αὐτὴ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς τὴν ἀφαιρέσει»².

Αὐτὸ ἐπιβεβαιώνει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μὲ τὴν μαρτυρία του, ὅτι «οἱ μαθητὲς χάρηκαν πού εἶδαν τὸν Κύριο»³ ζωντανὸ μετὰ τὸν σταυρικὸ θάνατό Του.

Πολλοὶ ἄνθρωποι ἔχουν τὴν πεπλανημένη ἀντίληψη, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπειλεῖ τὴν ζωὴ τους καὶ θέλει νὰ τοὺς στερήσει τὴν χαρὰ, γι' αὐτὸ καὶ μένουν μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεό, ἀπὸ τὴν πίστη, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Παραμένουν περιορισμένοι σὰ κτιστὰ καὶ φθαρτὰ ὄρια τῆς ὑπάρξεώς τους.

Μὲ τὴν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας ὅμως δεβαιωνόμαστε, ὅτι τὴν χαρὰ πού μᾶς προσφέρει ὁ παθὼν καὶ ἀναστὰς Κύριός μας, δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς τὴν ἀφαιρέσει κάποιος.

Εἶναι ἡ χαρὰ τῆς σωτηρίας μας, τῆς ἀπολυτρώσεώς μας, τῆς κοινωνίας μας μὲ τὸν Θεὸ Πατέρα καὶ τῆς συμμετοχῆς μας στὴν αἰώνια ζωὴ Του.

2. «Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν» (Ἰωάννου ις' 22).

3. «Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον» (Ἰωάννου κ' 20).

Εἶναι ἡ χαρὰ τῆς ὑπερβάσεως τῶν ὁρίων τῆς κτιστῆς καὶ φθαρτῆς ὑπάρξεώς μας, δηλαδή τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. Εἶναι ἡ χαρὰ τῆς ἀγιότητος καὶ τῆς ἀθανασίας πού μᾶς χάρισε ὁ Λυτρωτῆς καὶ Σωτήρας Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός.

Αὐτὴ ἡ χαρὰ εἶναι μόνιμη στὴν καρδιά μας, σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν χαρὰ πού προσφέρουν ἡ ἁμαρτία καὶ τὰ πάθη, πού εἶναι πρόσκαιρα καὶ ἔχουν πικρὸ καρπὸ τὸν θάνατο σύμφωνα μὲ τὸν λόγο τῆς ἁγίας Γραφῆς: «Γιατὶ ὁ μισθὸς πού δίνει ἡ ἁμαρτία εἶναι ὁ θάνατος»⁴.

Ἡ δεύτερη δωρεά Του εἶναι ἡ εἰρήνη

Ἀποχαιρετώντας ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς τοὺς μαθητὲς Του στὸν μυστικὸ δεῖπνο εἶπε:

«Φεύγω καὶ σᾶς ἀφήνω εἰρήνη. Σᾶς δίνω τὴν ἀληθινὴ καὶ βαθειὰ εἰρήνη, πού ἔχω ἐγὼ καὶ πού ἤρθα νὰ φέρω στὸν συνταρασσόμενο ἀπὸ τὴν ἁμαρτία κόσμο. Δὲν σᾶς δίνω ἐγὼ εἰρήνη ἀπατηλὴ καὶ ἀσταθὴ σὰν αὐτὴ πού δίνει ὁ κόσμος»⁵.

Γι' αὐτὸ μετὰ τὴν ἀνάστασή Του, ὅταν ἐμφανίσθηκε στοὺς μαθητὲς Του, τοὺς εὐλόγησε λέγοντάς τους «*Εἰρήνη ὑμῖν*»⁶.

4. «Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος» (πρὸς Ρωμαίους 5' 23).

5. «*Εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν*» (Ἰωάννου 14' 27).

6. Ἰωάννου 1' 19.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐξηγεῖ, ὅτι μὲ τὴν σταυρική θυσία Του ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς εἰρήνευσε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, δηλαδή τοὺς πιστοὺς τῆς ἐποχῆς Του, ποὺ ἦταν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ τοὺς ἀπίστους, ποὺ ἦταν οἱ εἰδωλολάτρεις, μὲ τὸν Θεὸ Πατέρα καὶ τοὺς ἀνθρώπους μεταξύ τους, ἀφοῦ θανάτωσε τὸ φρόνημα τῆς σάρκας, ποὺ εἶναι «ἐχθρὰ εἰς Θεόν»⁷ καὶ ἀφοῦ ἀπαξίωσε καὶ νέκρωσε κάθε ἀφορμὴ τῆς διακοπῆς τῆς κοινωνίας μὲ τὸν Θεὸ Πατέρα, ποὺ προκαλοῦν τὰ πάθη τῆς ἁμαρτίας, μὲ τὸ νὰ ἐξαφανίσει καὶ τὴν δύναμή τους, δηλαδή τὸν θάνατο.

«Αὐτὸς πραγματικὰ εἶναι γιὰ μᾶς ἡ εἰρήνη. Αὐτὸς ἔκανε τοὺς δύο ἀντιμαχόμενους κόσμους, δηλαδή τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς εἰδωλολάτρεις, ἓνα λαὸ καὶ γκρέμισε μὲ τὸν σταυρικό Του θάνατο, ὅ,τι τοὺς χώριζε σὰν τεῖχος καὶ προκαλοῦσε ἔχθρα μεταξύ τους. Κατάργησε δηλαδή τὸν Ἰουδαϊκὸ νόμο τῶν ἐντολῶν καὶ τῶν διατάξεων, γιὰ νὰ δημιουργήσει μὲ τὸ ἔργο του ἀπὸ τὰ δύο ἐχθρικά μέρη, ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς εἰδωλολάτρεις, μιὰ νέα ἀνθρωπότητα, φέρνοντας τὴν εἰρήνη. Κι ἀφοῦ θανάτωσε μὲ τὸν σταυρὸ του τὴν ἔχθρα, ἔνωσε τοὺς δύο πρώην ἐχθροὺς σὲ ἓνα σῶμα καὶ τοὺς συμφιλίωσε μὲ τὸν Θεό.» Ἐτσι, ὁ Χριστὸς ἦρθε κι ἔφερε τὸ χαρμόσυνο μήνυμα τῆς εἰρήνης σ' ἐσᾶς τοὺς εἰδωλολάτρεις, ποὺ ἦσασταν

μακριά από τὸν Θεό, καὶ σ' ἐσαῖς τοὺς Ἰουδαίους, πὺν ἤσασταν κοντά Του»⁸.

**Ἡ τρίτη δωρεά Του εἶναι ἡ δικαίωση
καὶ καταλλαγή μας μετὸν Θεὸ Πατέρα**

Σ' αὐτὴ ἀναφέρεται ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφοντας:

«Ὁ Θεὸς ὁμως ξεπερνώντας αὐτὰ τὰ ὅρια ἔδειξε τὴν ἀγάπη του γιὰ μᾶς, γιατί ἐνῶ ἐμεῖς ζούσαμε ἀκόμη στὴν ἁμαρτία, ὁ Χριστὸς ἔδωσε τὴν ζωὴ του γιὰ μᾶς. Τώρα, λοιπόν, ἀφοῦ ὁ Θεὸς μᾶς ἀπάλλαξε ἀπὸ τὴν καταδίκη, μετὸν μεσολάβηση τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ, πολὺ περισσότερο ὁ ἴδιος θὰ μᾶς σώσει καὶ ἀπὸ τὴν μέλλουσα ὀργή. Διότι, ἐάν, ὅταν ἤμασταν ἐχθροὶ μετὸν Θεό, μᾶς συμφιλίωσε μαζί Του ὁ σταυρικός θάνατος τοῦ Υἱοῦ Του, πολὺ περισσότερο τώρα πὺν συμφιλιωθήκαμε, ἢ ζωὴ Του θὰ μᾶς χαρίσει τὴν σωτηρία. Κι ὄχι μόνο συμφιλιωθήκαμε, ἀλλὰ καὶ καυχόμαστε γιὰ τὸν Θεό, πὺν μᾶς ἔδωσε τώρα αὐτὴ

8. «Αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἐχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίση ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἐχθραν ἐν αὐτῷ· καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσαστο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς» (πρὸς Ἐφεσίους β' 14-17).

τὴν συμφιλίωση μέσω τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ»⁹.

Ἐνῶ ὁ Κύριος μᾶς συμφιλίωσε μὲ τὸν ἐπουράνιο Θεὸ καὶ Πατέρα, πεθαίνοντας στὸν σταυρό, νεκρώνοντας τὴν ἁμαρτία γιὰ νὰ ἀπομακρυνθοῦμε ἀπὸ τὴν ἁμαρτωλὴ ζωὴ, ἐν τούτοις πολλοὶ συνεχίζουν νὰ ζοῦν μὲ ἔχθρα στὸν Θεὸ ἁμαρτάνοντας. Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση συμβαίνει τοῦτο τὸ ἀντιφατικό· νὰ ἐορτάζουν μία δικαίωση καὶ ἐλευθερία, τὴν ὁποίαν ὅμως οἱ ἴδιοι δὲν βιώνουν.

Καυχώμενοι γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα μας ποὺ ἐκδηλώθηκε μὲ τὴν θυσία τοῦ μονογενοῦς καὶ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ Του, ἐορτάζουμε τὴν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀγωνιζόμενοι νὰ καθαρθοῦμε ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μας μὲ βεβαία πίστη καὶ σταθερὴ ἐλπίδα γιὰ τὴν σωτηρία μας καὶ τὴν ἀποκατάστασή μας στὸν αἰώνιο, οὐράνιο πνευματικὸ κόσμο.

9. «Συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. Πολλῶ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ· οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν» (πρὸς Ρωμαίους ε' 8-11).

Πατέρες και αδελφοί,

Ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ὑμνολογία τῆς Ἐκκλησίας «*Χαρᾶς τὰ πάντα πεπλήρωται, τῆς Ἀναστάσεως τὴν πείραν εἰληφότα*»¹⁰ εὐχομαι «ὁ Θεὸς τῆς ἐλπίδας νὰ σᾶς γεμίσει μὲ κάθε εἶδους χαρὰ καὶ εἰρήνη ποὺ δίνει ἢ πίστη, γιὰ νὰ ἔχετε περίσσια ἐλπίδα, μὲ τὴν δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»¹¹.

Μὲ ἀναστάσιμες πατρικὲς εὐχές.

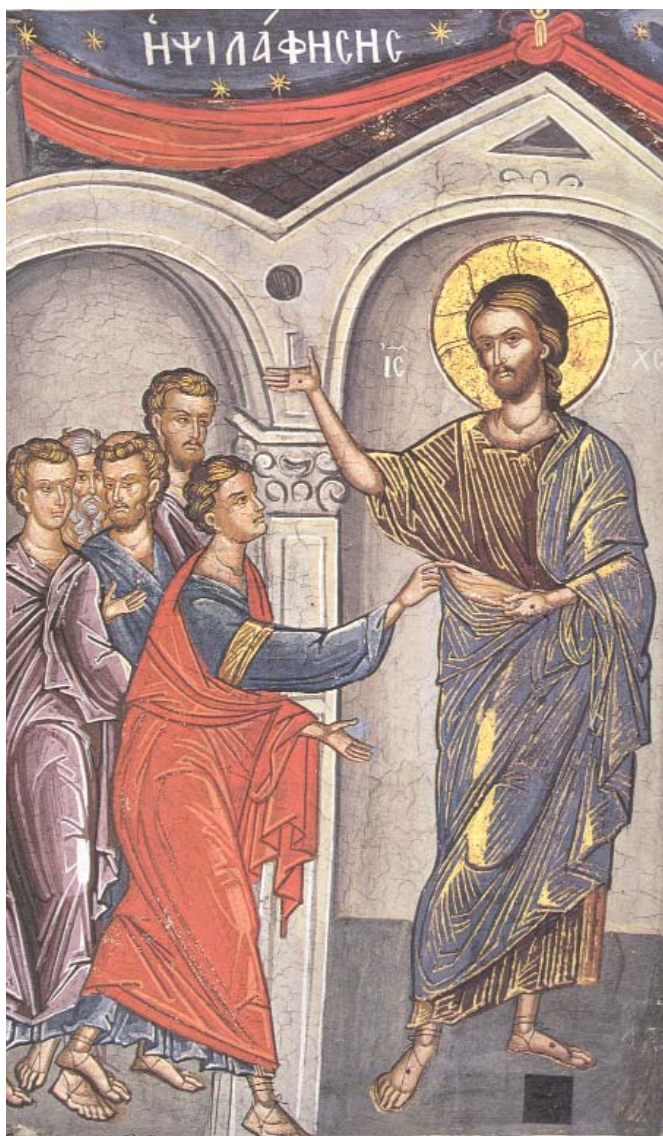
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

10. Τρίτη Διακαινησίμου, στοὺς Αἴνους, Στιχηρὰ Ἀναστάσιμα.

11. «Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει Πνεύματος ἁγίου» (πρὸς Ρωμαίους ιε' 13).

Ἡ ψηλάφισις τοῦ Θωμᾶ.

Ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου:

Οἱ τοιχογραφίαι τοῦ Καθολικοῦ.

ΠΑΣΧΑΛΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ἔτους 2009

᾽Αγαπητοὶ πατέρες καὶ ἀδελφοὶ
*«Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε!
Καὶ πάλιν ἐρῶ, χαίρετε»¹*

Μεγαλόπρεπα στολισμένη ἡ Ἁγία Ἐκκλησία μας μὲ τὰ κλαδιὰ τοῦ θριάμβου καὶ τῆς νίκης ἐορτάζει τὴν νίκη τοῦ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐναντίον τοῦ θανάτου καὶ τῆς δυνάμεως τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς κακίας.

Τὴν γεμάτη φῶς αὐτὴ νύκτα δοξάζουμε τὸν ἀναστάντα Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Ὅπως τὸ ἱλαρὸ φῶς τῶν λαμπάδων φωτίζει τὰ πρόσωπά μας, ἔτσι μὲ τὴν ἀνάστασή Του ὁ Κύριός μας φωτίζει τὶς ψυχὲς καὶ τὴν ζωὴ μας.

Μὲ τὴν ἀνάστασή Του *«ἔλυσε τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου»²*. Διέλυσε τὸν φόβο, τὴν ἀγωνία καὶ τὴν

1. Πρὸς Φιλιππησίους δ' 4.

2. Πράξεων β' 24.

συντριβὴ πὺ προκαλοῦν στὸν ἄνθρωπο ὅλες οἱ μορφές τοῦ θανάτου καὶ συνέτριψε τὴν κακία.

1. Ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸν φόβο τοῦ θανάτου

Ὁ ἄνθρωπος, μ' ὅλη τὴν δύναμη τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς του, μὲ ὅλη τὴν δύναμη τῆς ὑπάρξεώς του, ἐπιθυμεῖ τὴν ζωὴ.

Ὁ πόθος τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας εἶναι βαθεῖα ριζωμένα στὴν ψυχὴ τοῦ κάθε ἀνθρώπου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν Σοφία τοῦ Θεοῦ:

«Ὁ Θεὸς δὲν ἔκανε τὸν θάνατο, οὔτε εὐχαριστεῖται νὰ βλέπει τοὺς ζωντανοὺς νὰ χάνονται. Καὶ δὲν Τὸν εὐχαριστεῖ ἡ ἀπώλεια τῶν ζωντανῶν, διότι ἔκτισε τὰ πάντα γιὰ νὰ ὑπάρχουν, καί, ὅσα ἔγιναν στὸν κόσμον, ἔγιναν γιὰ νὰ σώζονται καὶ νὰ μὴν χάνονται, καὶ δὲν ὑπάρχει μέσα τους δηλητήριο καταστροφῆς, οὔτε καὶ κατὰ τὸ ἀρχικὸ σχέδιο τῆς δημιουργίας ὑπῆρχε βασιλεῖο τοῦ Ἄδῃ στὴν γῆ. Καὶ δὲν ὑπῆρχε ὄλεθρος καὶ Ἄδῃ στὴν γῆ, διότι ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἠθικὴ ἀκεραιότητα, ἡ ὁποία εἶναι γέννημα τῆς Σοφίας, εἶναι ἀθάνατος»³.

Ὡστόσο ὁμως ὁ ἄνθρωπος ζεῖ καὶ ὑπάρχει σ' ἓνα κόσμον πὺ κυριαρχεῖται ἀπὸ τὴν φθορὰ καὶ

3. «Ὁ Θεὸς θάνατον οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ τέρεται ἐπ' ἀπωλεία ζώντων. ἔκτισε γὰρ εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα, καὶ σωτήριοι αἱ γενέσεις τοῦ κόσμου, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς φάρμακον ὄλεθρου οὔτε ἄδου βασιλεῖον ἐπὶ γῆς. δικαιοσύνη γὰρ ἀθάνατος ἐστίν» (Σοφίας Σολομώνος α' 13-15).

τόν θάνατο. Πολιορκείται ἀπὸ τὶς μορφές τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου.

Τὸ τραγικὸ αὐτὸ γεγονὸς σφραγίζει μὲ τὴν ἀνεξάλειπτη σφραγίδα κάθε ἐκδήλωση τοῦ βίου τοῦ ἀνθρώπου· διαστρέφει καὶ παραμορφώνει ριζικὰ τὴν ὑφή τῆς ὑπάρξεώς του· διασπᾶ καὶ ἐξαρθρώνει ἀθεράπευτα τὴν προσωπικότητά του καὶ ἀναγκάζει πολλούς, ποὺ ἐπιθυμοῦν τὴν ζωὴ, νὰ στραφοῦν στὴν ἀπόλαυση καὶ προσκαίρων καὶ ματαιῶν ἡδονῶν, ποὺ ἡ προφητικὴ διδασκαλία παρομοιάζει ὡς σκιά, ὡς ὄνειρο καὶ ὡς ἐφήμερο χόρτο⁴.

Ἐνῶ τὸ ἀρχικὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ ἦταν νὰ ζήσει ὁ ἄνθρωπος ἄφθαρτος καὶ ἀθάνατος, ὁ διάβολος ἐνεργώντας ἀπὸ φθόνου, προσπάθησε νὰ ματαιώσει τὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ Δημιουργοῦ καὶ Πατέρα μας κατὰ τὴν Σοφία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης:

«Ὁ Θεὸς δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο ἄφθαρτο καὶ ἀθάνατο. Τὸν ἔπλασε σύμφωνα μὲ τὴν δική του εἰκόνα. Ἀλλὰ ἐξ αἰτίας τοῦ φθόνου τοῦ διαβόλου εἰσῆλθε καὶ κυριάρχησε ὁ θάνατος στὸν κόσμου»⁵.

Προέτρεψε τοὺς πρωτόπλαστους νὰ παραβοῦν τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ ὑποστοῦν τὶς φοβερὲς συνέπειες τῆς παραβάσεως, εἰσηγούμενος ψευδῶς ὅτι ὄχι μόνο δὲν θὰ τιμωροῦνταν, ἀλλὰ ὅτι θὰ

4. Ἡσαΐου μ' 6-8.

5. «Ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν ἄνθρωπον ἐπ' ἀφθαρσίᾳ καὶ εἰκόνα τῆς ἰδίας ἰδιότητος ἐποίησε αὐτὸν· φθόνῳ δὲ διαβόλου θανάτος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον» (Σοφία Σολομώντος ε' 23-24).

ἐξυψώνονταν προσβάλλοντας τὸν Θεό, ὅπως ἀναφέρεται στὴν Γένεση:

«Εἶπε δὲ τότε ὁ ὄφιν στὴν γυναίκα· δὲν θὰ πεθάνετε. Σᾶς ἀπαγόρευσε ὁ Θεὸς νὰ φᾶτε ἀπὸ τὸ δέντρο αὐτό, διότι γνώριζε ὅτι κατὰ τὴν ἡμέρα, πὺν θὰ φᾶτε, θὰ ἀνοίξουν τὰ μάτια σας καὶ θὰ εἴστε καὶ σεῖς σὰν θεοί, ὅμοιοι μὲ αὐτόν, γνωρίζοντες καλὸ καὶ πονηρό»⁶.

Ὡς Φιλάνθρωπος Πατέρας ὁ Δημιουργὸς Κύριος ἐνήργησε μὲ τὴν ἀγάπη, τὴν σοφία, τὴν δικαιοσύνη καὶ τὴν παντοδυναμία Του γιὰ νὰ ἐλευθερώσει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν ματαιότητα, τὴν φθορὰ καὶ τὸν θάνατο, μὲ τὸν θάνατο καὶ τὴν ἀνάσταση τοῦ ἀγαπητοῦ καὶ Μονογενοῦς Υἱοῦ Του πὺν ἔγινε ἄνθρωπος⁷.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐξηγεῖ τὸ φιλάνθρωπο σχέδιο τοῦ Δημιουργοῦ Θεοῦ Πατέρα:

«Ἐπειδὴ λοιπὸν “τὰ παιδιά” αὐτὰ ἦταν ἄνθρωποι, ἔγινε κι ὁ Ἰησοῦς ἄνθρωπος, γιὰ νὰ καταργήσει μὲ τὸν θάνατό του αὐτόν πὺν ἐξουσίαζε τὸν θάνατο, δηλαδὴ τὸν διάβολο, καὶ μὲ αὐτόν τὸν τρόπο νὰ ἀπελευθερώσει ὅσους ὁ φόβος τοῦ θανάτου εἶχε καταδικάσει νὰ εἶναι δοῦλοι του σ’ ὄλη τους τὴν ζωὴ»⁸.

6. «Καὶ εἶπεν ὁ ὄφιν τῇ γυναικί· οὐ θανάτω ἀποθανεῖσθε· ἦδει γὰρ ὁ Θεός, ὅτι ἢ ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ’ αὐτοῦ, διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἔσεσθε ὡς θεοί, γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρόν» (Γενέσεως γ’ 4-5).

7. Ἰωάννου α’ 14.

8. «Ἐπει οὖν τὰ παιδιά κεκοινωνήκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ

Μὲ τὴν παντοκρατορικὴ ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποδείχθηκε, ὅτι ὁ θάνατος δὲν μπόρεσε νὰ Τὸν κρατήσῃ νεκρὸ, ἐπειδὴ ἦταν ἀναμάρτητος. Μ' αὐτὴ κατέλυσε τὴν παντοδυναμία τῆς φθορᾶς· γκρέμισε τὸ κράτος τοῦ θανάτου· σύντριψε τὶς χάλκινες πύλες τοῦ Ἔαδῃ καὶ χαροποίησε τὸν οὐρανό, τὴν γῆ καὶ τὰ καταχθόνια, χαρίζοντας ζωὴ, ἀφθαρσία καὶ ἀθανασία.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος διδάσκει, ὅτι ἡ ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μᾶς βεβαιώνει καὶ γιὰ τὴν δική μας ἀνάσταση, ἐφ' ὅσον ὁμως ἀποκτήσουμε συγγένεια καὶ ἐνωθοῦμε μαζί Του:

«Ἡ ἀλήθεια ὁμως εἶναι πὼς ὁ Χριστὸς ἔχει ἀναστηθεῖ, κάνοντας τὴν ἀρχὴ γιὰ τὴν ἀνάσταση ὅλων τῶν νεκρῶν. Ὅπως πεθαίνουν ὅλοι ἐξαιτίας τῆς συγγένειας μὲ τὸν Ἄδαμ, ἔτσι, χάρι στὴν συγγένεια μὲ τὸν Χριστό, ὅλοι θὰ ξαναπάρουν ζωὴ»⁹.

Τὴν συγγένεια μὲ τὸν Χριστὸ ἀποκτοῦμε στὴν ἁγία Ἐκκλησία μας μὲ τὰ ἅγια Μυστήρια, ὅπως διδάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος:

«Πραγματικά, τὸ βάπτισμα σημαίνει τὴν συμ-

θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστι τὸν διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας (πρὸς Ἐβραίους β' 14-15).

9. «Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. ὡσερ γὰρ ἐν τῷ Ἄδαμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθῆσονται» (πρὸς Κορινθίους Α' ιε' 20-22).

μετοχή μας στὸν θάνατο καὶ στὴν ταφή τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅπως ὁ Πατέρας Θεὸς μὲ τὴν δύναμή Του ἀνάστησε τὸν Χριστὸ ἀπὸ τοὺς νεκρούς, τὸ ἴδιο κι ἐμεῖς μποροῦμε νὰ ζήσουμε μιὰ νέα ζωὴ, ὅπως δηλαδὴ ἐνταχθήκαμε ὀργανικὰ στὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ μὲ μιὰ πράξη, πὺ συμβολίζει συμμετοχὴ στὸν θάνατό Του, ἔτσι θὰ συμμετάσχουμε πραγματικὰ καὶ στὴν ἀνάστασή Του»¹⁰.

Πανηγυρικὰ ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ ἁγίου Πατέρα μας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου:

«Μηδεὶς φοβείσθω θάνατον· ἠλευθέρωσε γὰρ ἡμᾶς τοῦ Σωτήρος ὁ θάνατος. Ἔσβεσεν αὐτὸν ὁ ὑπ' αὐτοῦ κατεχόμενος»¹¹.

Αὐτὴ ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐφροσύνη τῆς ἐλευθερίας μας ἀπὸ τὸν φόβο, τὴν ἀγωνία καὶ τὴν συντριβὴ τοῦ θανάτου πλημμυρίζει τὶς ψυχές μας ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς ζωῆς μας. Αὐτὴ μᾶς βεβαιώνει ὅτι δὲν πιστεύσαμε ματαίως, δὲν βαπτισθήκαμε ματαίως, δὲν ἀγωνιζόμαστε ματαίως.

10. «Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα» (πρὸς Ρωμαίους κ' 4-5).

11. Ἀπὸ τὸν Κατηχητικὸ Λόγο τοῦ Πάσχα.

2. Συνέτριψε τὴν κακία

Χαιρόμαστε ἀκόμη ἐπειδὴ μὲ τὴν ἀνάστασή Του ὁ Κύριός μας, συνέτριψε τὴν κακία, τὸν φθόνο, τὴν ἐπιβουλή τῶν ἐχθρῶν Του. Μὲ τὴν ἀνάστασή Του ἐπιβραβεύθηκε ἡ μακροθυμία Του, ἡ ἀνεξικακία Του καὶ ἡ συγχωρητικότητά Του. Ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀρετὴ οὔτε ἐξαφανίζονται οὔτε ἀκυρώνονται, ἀντιθέτως δοξάζονται καὶ διατηροῦν αἰωνίως τὸ φῶς καὶ τὴν λάμψη τους.

Μὲ τὴν ἀνάστασή Του μᾶς δεδαίωσε, ὅτι θὰ παραμείνουν ἀνίσχυρα ἡ κακία, ὁ φθόνος καὶ τὸ μίσος γιὰ νὰ βλάψουν τοὺς ἀληθινὰ δικαίους καὶ ἀγίους, τοὺς ἐναρέτους καὶ τοὺς ἀγωνιστές. Ὅσο καὶ ἂν τοὺς πολεμήσουν οἱ ἀντίθεες δυνάμεις καὶ τὰ ὄργανά τους, ὅποια ὄπλα κι ἂν χρησιμοποιήσουν ἐναντίον τους θὰ ἀποδειχθοῦν ἀνίσχυρα νὰ πλήξουν αὐτοὺς ποὺ ζοῦν ἐν Χριστῷ.

Ἀπὸ τὴν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐμπνεόμενοι, οἱ ἅγιοι μάρτυρες στάθηκαν μπροστὰ σὲ φοβεροὺς τυράννους ἄφοβοι καὶ δὲν δέιλιασαν σὲ βασανιστήρια καὶ μαρτύρια, ἐμπιστευόμενοι τὸν λόγο Του καὶ ἐπιβεβαιώνοντάς τον:

«Βεβαιωθείτε πὼς δὲν χρειάζεται νὰ ἐτοιμάζεστε ἀπὸ πρὶν τὴν ἀπολογία σας, γιὰτὶ ἐγὼ θὰ σᾶς δώσω λόγια καὶ σοφία καὶ σ' αὐτὰ δὲν θὰ μπορέσουν νὰ ἀντισταθοῦν ἢ νὰ τὰ ἀντικρούσουν οἱ ἀντίπαλοί σας»¹².

12. «Θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπο-

Ὁ Κύριός μας διαλύει τοὺς φόβους τῶν μαθητῶν Του ἀπὸ τοὺς διωγμοὺς τῶν ἐχθρῶν τους ἐπισημαίνοντάς τους, ὅτι οἱ ἐχθροὶ τους δὲν ἔχουν τὴν δύναμη νὰ τοὺς βλάψουν αἰώνια καὶ ἀνεπανόρθωτα:

«Μὴ φοβηθεῖτε αὐτοὺς ποὺ σκοτώνουν τὸ σῶμα, ἀλλὰ δὲν μποροῦν νὰ σκοτώσουν τὴν ψυχὴ. Ἀντίθετα, νὰ φοβηθεῖτε ὅποιον μπορεῖ νὰ ρίξει ψυχὴ καὶ σῶμα στὴν κόλαση»¹³.

Ὅσοι νομίζουν, ὅτι μὲ τὴν κακία θὰ ἐπιβληθοῦν καὶ θὰ ἐξοντώσουν τὸν δίκαιο, τὸν εὐσεβῆ, τὸν ἐνάρετο, τοὺς προειδοποιεῖ ὁ προφητικὸς λόγος:

«Αὐτὰ συλλογίσθησαν καὶ ἔβαλαν μὲ τὸν νοῦ τους οἱ ἀσεβεῖς, πλανήθηκαν ὅμως, διότι τοὺς ἀποτύφλωσε ἡ κακία τους. Καὶ δὲν ἀντιλήφθησαν, ἀλλὰ ἀγνόησαν τελείως τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις τῆς ζωῆς τῶν δικαίων, ποὺ ἐκδηλώνεται μὲ ἀόρατο καὶ μυστηριώδη τρόπο, οὔτε ἤλπισαν ποτὲ τὴν ἀνταμοιβή, ποὺ ἐπιφυλάσσει αὐτῇ στοὺς ἀφοσιωμένους στὸν Θεό, οὔτε ἐξετίμησαν τὰ βραβεῖα καὶ τὴν δόξα τῶν ἄμεμπτων καὶ ἀγίων ψυχῶν μετὰ τὸν θάνατο»¹⁴.

λογηθῆναι· ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἣ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν». (Λουκᾶ κα' 14-15).

13. «Καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ» (Ματθαίου ι' 28).

Τὴν χριστιανικὴ ἀντίληψη καὶ στάση ζωῆς γιὰ τὸν πιστό, πὺν ζεῖ σὲ μιὰ κοινωνία σκληρότητας, ἀνταγωνισμοῦ, ἐχθρότητας, διεκδικήσεων καὶ ἀδιαφορίας, διατυπώνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος προτρέποντας τὸν πιστό νὰ «μὴν ἀφήνει νὰ τὸν νικήσει τὸ κακὸ, ἀλλὰ νὰ νικᾷ τὸ κακὸ μὲ τὸ ἀγαθόν»¹⁵.

Μιὰ τέτοια συμπεριφορὰ ἀπαιτεῖ γενναιότητα, ἡρωϊσμό, ὑψηλοφροσύνη σὰν αὐτὴ τοῦ Κυρίου μας, «ὁ ὅποιος τὶς λοιδορίες δὲν τὶς ἀνταπέδιδε· ἐνῶ ἔπασχε ἄδικα, δὲν ἀπειλοῦσε, ἀλλὰ ἀνέθετε τὸν ἑαυτό του στὸν Θεό, πὺν πάντοτε κάνει κρίση δίκαιη»¹⁶.

«Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἀνέδασε πολὺ ψηλὰ καὶ τοῦ χάρισε τὸ ὄνομα πὺν εἶναι πάνω ἀπ' ὅλα τὰ ὀνόματα. Ἔτσι στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ ὅλα τὰ ἐπουράνια, τὰ ἐπίγεια καὶ τὰ ὑποχθόνια θὰ προσκυνήσουν, καὶ κάθε γλῶσσα θὰ ὁμολογήσει ὅτι Κύριος εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, γιὰ νὰ δοξάζεται ἔτσι ὁ Θεὸς Πατέρας»¹⁷.

14. «Ταῦτα ἐλογίσαντο, καὶ ἐπλανήθησαν· ἀπετύφλωσε γὰρ αὐτοὺς ἡ κακία αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔγνωσαν μυστήρια Θεοῦ, οὐδὲ μισθὸν ἤλπισαν ὁσιότητος, οὐδὲ ἔκριναν γέρας ψυχῶν ἀμώμων» (Σοφίας Σολομώντος β' 21-22).

15. «Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἀλλὰ νικά ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν» (πρὸβλ. πρὸς Ρωμαίους ιβ' 21).

16. «Ὁς (ὁ Χριστός) λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπεῖλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως» (Πέτρου Α' β' 23).

17. «Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ νίκη καὶ ὑπέρβαση τῆς κακίας, πὺν ἐπιτίθεται συνεχῶς στοὺς πιστοὺς καὶ τοὺς πικραίνει καὶ τοὺς δηλητηριάζει.

Ὅσοι ζοῦν μ' αὐτὸ τὸ φρόνημα καὶ δὲν παρὰσύρονται ἀπὸ τὴν σφοδρότητα τῶν ἐπιθέσεων τῆς κακίας, θὰ δοξαθοῦν, ὡς νικητές, μαζὶ μὲ τὸν ἀναστάντα Κύριο, ὅπως ἐξομολογεῖται ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

«Φρονῶ δέ, καὶ εἶναι ἀπολύτως λογικὴ ἡ σκέψη μου, ὅτι τὰ ὅσα ὑποφέρουμε κατὰ τὸ διάστημα τῆς παρούσας ζωῆς δὲν εἶναι ἄξια κατὰ κανένα τρόπο νὰ συγκριθοῦν πρὸς τὴν δόξα, ἡ ὁποία μέλλει νὰ ἀποκαλυφθεῖ καὶ νὰ δοθεῖ σὲ μᾶς»¹⁸.

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου μας δεδαιώνει ὅτι ὁ διωκόμενος, ἂν νικήσει μὲ τὴν ἀνεξικακία του, τὴν συγχωρητικότητά του, τὴν μακροθυμία του τὶς ἐπιθέσεις τῶν φθονερῶν καὶ πονηρῶν, θὰ λάβει «μισθὸ ὁσιότητος», θὰ στεφανωθεῖ μὲ τὸ «γέρας τῶν ψυχῶν»¹⁹.

πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός» (πρὸς Φιλιππησίους β' 9-11).

18. «Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς» (πρὸς Ρωμαίους η' 18).

19. Σοφία Σολομώντος β' 22.

Στηριζόμενοι κι ἡμεῖς στήν δύναμη τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας ἀντιστεκόμαστε στήν κακία μὴ ἀναταποδίδοντες αὐτήν, γιὰ νὰ μὴ νικηθοῦμε ἀπὸ αὐτήν.

Ἐφοῦ ἔχουμε λάβει «τὴν πείρα τῆς ἀναστάσεως» μὲ τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν ὀφείλουμε νὰ ζήσουμε ἐλεύθεροι, ὅπως μᾶς προτρέπει ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

«Ἀδελφοὶ τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν,
ἧ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε,
καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε»²⁰.

Μὲ ἀναστάσιμες πατρικῆς εὐχῆς.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

20. Πρὸς Γαλάτας ε' 1.

*Τὸ Χαῖρε τῶν Μυροφόρων.
Ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου:
Οἱ τοιχογραφίες τοῦ Καθολικοῦ.*

ΠΑΣΧΑΛΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ἔτους 2010

Ἐγαπητοὶ πατέρες καὶ ἀδελφοὶ
«Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἢ νικήσασα τὸν κόσμον· ἡ
πίστις ἡμῶν»¹.

Οπως τὸ ἱλαρὸ φῶς τῶν λαμπάδων διαλύει τὸ σκοτάδι τῆς νύκτας καὶ φωτίζει τὰ πρόσωπά μας ἔτσι καὶ τὸ φῶς τῆς πίστεως φαιδρύνει καὶ λαμπρύνει τὶς ψυχές μας ἀπόψε, πού ἐορτάζουμε τὴν «*ἐορτὴ τῶν ἐορτῶν καὶ τὴν πανήγυρι τῶν πανηγύρεων*», τὴν ἔγερση ἀπὸ τοὺς νεκροὺς τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν νίκη τοῦ Ἐσταυρωμένου καὶ Ἀναστάντος Κυρίου μας ἐναντίον τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους καὶ τοῦ κακοῦ. Μὲ τὴν ἀνάστασή Του νίκησε τὸν κόσμο, τὴν ἁμαρτία, τὸν θάνατο, τὸν διάβολο.

1. Ἰωάννου Α' ε' 4.

Ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάσταση τοῦ Κυρίου εἶναι δύο ὄψεις τοῦ ἰδίου μυστηρίου καὶ ἀποτελοῦν τὸ θεμέλιο τῆς σωτηρίας μας. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν σαρκώθηκε μόνο γιὰ νὰ πεθάνει γιὰ μᾶς, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ μᾶς ἐνώσει μαζί Του καὶ νὰ μᾶς κάνει μέτοχους τῆς νίκης Του ἐναντίον τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου, ὅπως ἀναφέρει καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Αὐτὸς παραδόθηκε στὸν θάνατο γιὰ τὶς ἀνομίες μας καὶ ἀναστήθηκε γιὰ τὴν σωτηρία μας»².

Ἡ ἀνάσταση τοῦ Κυρίου ἰδίως εἶναι ἡ στερεὰ βάση τῆς σωτηρίας μας, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἀποστολικὴ διαβεβαίωση «Ἄν ὁμολογήσεις μὲ τὸ στόμα σου πὼς ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Κύριος καὶ πιστέψεις μὲ τὴν καρδιά σου πὼς ὁ Θεὸς τὸν ἀνέστησε ἀπὸ τοὺς νεκρούς, θὰ ὀρεῖς σωτηρία»³.

Ἡ ἀνάσταση τοῦ Κυρίου αἴρει τὸ σκάνδαλο τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ στὸν σταυρὸ ἀνάμεσα σὲ δύο ληστὲς καὶ ἀποτελεῖ ἀντάξιο καὶ ἐνδοξο ἐπιστέγασμα τῆς ἐπιγείου ζωῆς Του. Χωρὶς τὴν ἀνάσταση ἡ εὐαγγελικὴ διδασκαλία καὶ ἡ Ἐκκλησία θὰ εἶχαν ταφεῖ κατὰ τὸ ἔσπερας τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς στὸν τάφο μαζί μὲ τὸν Χριστό. Ἀλλὰ μετὰ τρεῖς ἡμέρες ὁ Χριστὸς ἀναστή-

2. «Ὁς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν» (πρὸς Ρωμαίους δ' 25).

3. «Ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς ἠγείρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν σωθήσῃ» (πρὸς Ρωμαίους ι' 9).

θηκε και μαζί Του συναναστήθηκε και η Ἐκκλησία και ἔκτοτε ζεῖ και δρα στήν ἀνθρώπινη ἱστορία.

Ἡ σταύρωση τοῦ Κυρίου εἶχε συντρίψει τὸ φρόνημα τῶν μαθητῶν Του, εἶχε ἐξανεμίσει τοὺς πόθους τους και τὰ ὄνειρά τους πού εἶχαν στηρίξει σ' Αὐτόν. Μὲ τὴν Ἀνάστασή Του ὁμοῦς ὁ Χριστὸς ἀπέδειξε, ὅτι κανεῖς δὲν μπορεῖ νὰ συντρίψει τὴν ἐλπίδα τῶν πεποιθότων σ' Αὐτόν. Θὰ παραμένει ὁ ἀδιαμφισβήτητος νικητὴς πού «ἐξῆλθε νικῶν και ἵνα νικήσῃ»⁴. Ἡ χαρούμενη αὐτὴ ἰαχὴ ἀκούγεται διὰ μέσου τῶν αἰῶνων μετὰ τὴν ἀλληλοδιάδοχη ἀποτυχία τῶν ἀλλεπαλλήλων και συνεχιζομένων μέχρι σήμερα ἐπιβουλῶν τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, πού πάντοτε «πολεμουμένη νικᾷ, ἐπιβουλεωμένη περιγίνεται»⁵.

Αὐτὴ γεμίζει αἰσιοδοξία τοὺς πιστοὺς, χαλιβδώνει τὴν θέλησή τους, στερεώνει τὴν πίστη τους, ἀποβάλλει τὸν φόβο, διαλύει τὴν δειλία.

Γι' αὐτὸ οἱ ἐχθροὶ τοῦ εὐαγγελίου, τῆς πίστεως, τῆς Ἐκκλησίας, Αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ, ἐξαφανίζονται μπροστὰ στήν δύναμή Του, ὅπως λειώνει τὸ κερὶ ἀπὸ τὴν φωτιά και διαλύονται, ὅπως διαλύεται ὁ καπνὸς ἀπὸ τὴν δόξα τοῦ προσώπου Του.

4. Ἀποκαλύψεως σ' 2.

5. Ἰωάννου Χρυσοστόμου· Ὁμιλία πρὸς Εὐτροπίον (P. G. 52, 397).

Ἐπειδὴ ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς συμμετέχει προσωπικὰ στὴν συνεχῆ νίκη καὶ στὸν ἐπαναλαμβανόμενο θρίαμβό της; Γιὰ νὰ ἀπαντήσουμε στὸ ἐρώτημα αὐτό, πρέπει μὲ αὐτοκριτικὴ νὰ ἐξετάσουμε, ἐὰν μέσα στὰ πλαίσια τοῦ ἀνακαινιστικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας «ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν»⁶ καὶ ἐὰν ἐπομένως ἀγωνιζόμαστε κι ἐμεῖς μὲ τὰ πνευματικὰ ὄπλα τῆς πίστεως, τῆς προσευχῆς, τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης.

Πατέρες καὶ Ἀδελφοί μου,

Χριστὸς Ἀνέστη. Αὐτὸν προσκυνήσωμεν.
Αὐτὸν δοξολογήσωμεν. Εἰς Αὐτὸν πιστεύσωμεν.
Αὐτὸν ὁμολογήσωμεν.

Σ' Αὐτὸν ἀνήκει ἡ δόξα, ἡ τιμὴ, ἡ εὐχαριστία, ἡ προσκύνηση καὶ ὁ ἔπαινος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μὲ πατρικὲς εὐχῆς
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ.

6. Πρὸς Ρωμαίους στ'.

«ΕΝ ΝΕΚΡΟΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ»

*«Ἀνέστη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν,
λύσας θανάτου τὰ δεσμά·
εὐαγγελίζου γῆ χαρὰν μεγάλην·
αἰνεῖτε οὐρανοὶ Θεοῦ τὴν δόξαν».*

Πανηγουρίζει μεγαλόπρεπα καὶ μὲ πνευματικὴ εὐφροσύνη ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τὴν ἀνάστασι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, διότι μὲ τὴν ἐκ νεκρῶν τριήμερο ἐξανάστασή Του ἔλυσε τὰ δεσμά τοῦ θανάτου καὶ ἀπελευθέρωσε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν τυραννία του «ὀδοποιήσας πάση σαρκὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν»¹.

Ἡ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ προανάκρουσμα τῆς δικῆς μας ἀναστάσεως. Ὁ Χριστὸς μᾶς ἐλευθέρωσε ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία τοῦ θανάτου, ἀφοῦ ἔγινε «ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος»²· δηλαδή ὁ Χριστὸς, ἐνῶ ἦταν ἐλεύθερος ἀπὸ

1. Μεγάλου Βασιλείου· Εὐχή τῆς ἀναφορᾶς τῆς Θείας Λειτουργίας.

2. Ψαλμοῦ πς (πη) 87, 5.

τὴν ἐξουσία τοῦ θανάτου, καὶ ὁ θάνατος δὲν εἶχε τὴν δύναμη νὰ τὸν κυριεύσει, ἐν τούτοις πέθανε καὶ νεκρώθηκε προκειμένου νὰ ἐλευθερωθοῦμε ἐμεῖς ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ θανάτου καὶ νὰ ἔχουμε ἐλπίδα ἀναστάσεως.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς ἀναφερόμενος σ' αὐτὴ τὴν ὑπερφυὴ εὐεργεσία τοῦ φιλανθρώπου Κυρίου μας λέει χαρακτηριστικά: «Ἐπίσης μετὰ τὴν ἀνάστασι ἀπὸ τοὺς νεκροὺς τοῦ Σωτήρα παραδεχόμεσθε τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ἀφθαρτο καὶ μὲ τὴν πρώτη σημασία τῆς φθορᾶς· ἄλλωστε καὶ στὸ δικό μας σῶμα ὁ Κύριος διὰ μέσου τοῦ σώματός του δώρισε τὴν ἀνάστασι καὶ τὴν μετέπειτα ἀφθαρσία, ἀφοῦ ὁ ἴδιος ἔγινε ἀπαρχὴ τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς ἀφθαρσίας καὶ τῆς ἀπαθείας. “Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν”, λέει ὁ ἀπόστολος»³.

Αὐτὴ ἡ θεμελιώδης χριστολογικὴ διδασκαλία μὲ τὶς ἀνθρωπολογικὲς καὶ σωτηριολογικὲς διαστάσεις τῆς ἀποτελεῖ τὴν αἰτία τῆς ἀνέκφραστης χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως τῶν πιστῶν. Καὶ γιὰ νὰ

3. «Μετὰ μέντοι τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν τοῦ Σωτήρος καὶ κατὰ τὸ πρῶτον σημαινόμενον ἀφθαρτον τὸ τοῦ Κυρίου σῶμά φαμεν καὶ τῶ ἡμετέρῳ γὰρ σώματι τὴν τε ἀνάστασιν καὶ τὴν μετὰ ταῦτα ἀφθαρσίαν ὁ Κύριος διὰ τοῦ ἰδίου ἐδώρησατο σώματος, αὐτὸς ἀπαρχὴ τῆς τε ἀναστάσεως καὶ τῆς ἀφθαρσίας καὶ τῆς ἀπαθείας ἡμῖν γενόμενος. “Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν” φησὶν ὁ θεῖος ἀπόστολος» (Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ· «Περὶ φθορᾶς καὶ διαφθορᾶς» σελ.326. Ἔκδοσις ἀκριβοῆς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως. Ἐκδόσεις Π. Πουρναρᾶ. Θεσσαλονίκη 1983)»

ἔχουμε τὴν χαρὰ αὐτὴ πεπληρωμένη καὶ ὀλοκληρωμένη στὴν καρδιά μας, θὰ ἐμβαθύνουμε στὸ ψαλμικὸ λόγιό «ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος».

Ὁ λόγος αὐτὸς λέγεται ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ σημαίνει ὅτι:

①. Ἐάν καὶ νεκρώθηκα, εὐρισκόμενος στὸν τάφο, ἤμουν ἐλεύθερος ἀπὸ τὴν διαφθορὰ καὶ τὴν διάλυση τοῦ σώματός μου.

Γι' αὐτὸ καὶ τὸ σῶμα Του δὲν διαλύθηκε στὸν τάφο, οὔτε σάπισε, οὔτε ἀνέδιδε δυσωδία σύμφωνα μὲ τὴν ἁγία Γραφή⁴, ὅπως ὑποστήριξε ὁ ἀπόστολος Πέτρος τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς στοὺς συγκεντρωμένους, πὺν ἦταν στὰ Ἱεροσόλυμα.

②. Ἐγὼ μόνος κατέβηκα θεληματικὰ στὸν Ἄδη καὶ δὲν ὀδηγήθηκα ἀπὸ ἄλλον ἐκεῖ.

Ὁ Κύριος, στὴν γνωστὴ παραβολὴ τοῦ Πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου εἶπε ὅτι, ὅταν πέθανε ὁ Λάζαρος μεταφέρθηκε αὐτὸς ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους στὸν κόλπο τοῦ Ἀβραάμ⁵. Ἐπίσης καὶ στὴν ἄλλη διδακτικὴ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου εἶπε, ὅτι κάποιοι ἀπαιτοῦσαν τὴν ψυχὴ τοῦ ἄφρονος⁶.

Στὸν Κύριο δὲν συνέβηκε τὸ ἴδιο, διότι ὁ Κύριος παρέδωσε τὴν ψυχὴ Του στὸν Θεὸ Πατέρα⁷.

4. «Προϊδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ἄδου οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν» (Πράξεων β', 31).

5. Λουκᾶ ιστ' 22.

6. Λουκᾶ ιβ' 20.

7. Λουκᾶ κγ' 46.

Ὁ ἅγιος Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας στὴν ἐρμηνεία τῶν Ψαλμῶν διδάσκει, ὅτι ὁ Κύριος μὲ τὴν θέλησή Του πέθανε⁸ καὶ ὅτι μὲ τὴν θέλησή Του πρόσφερε τὴν δική Του ψυχὴ γιὰ μᾶς⁹.

Ἐρμηνεύοντας καὶ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου «κάνεις δὲν μοῦ παίρνει τὴν ψυχὴ· ἐγὼ ἀπὸ μόνος μου τὴν προσφέρω· ἀπὸ μένα ἐξααρτᾶται νὰ τὴν προσφέρω καὶ ἀπὸ μένα ἐξααρτᾶται νὰ τὴν πάρω πίσω»¹⁰, παρατηρεῖ ἐπίσης ὁ ἴδιος πατέρας καὶ τὰ ἐξῆς: «Ἐὰν ἀναγκαστικὰ καθοριζόταν ἀπὸ κάποιον ἄλλον ὁ καιρὸς κατὰ τὸν ὁποῖον ἔπρεπε αὐτὸς νὰ ὑποστεῖ τὸν θάνατο, πῶς θὰ βροῦμε, ὅτι θυσίασε τὴν ζωὴ Του μὲ τὴν ἐξουσία ποὺ εἶχε;»¹¹.

Τὰ ἴδια διδάσκει καὶ ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ μέγας ἐρμηνεύοντας τὸν ψαλμὸ 87:

«Μόνος πέθανε ὁ Ἰησοῦς γιὰ τὶς ἁμαρτίες τοῦ λαοῦ ὀδηγούμενος στὸν θάνατο, σύμφωνα μὲ τὴν φωνὴ τοῦ Ἡσαΐου, καὶ ἐνῶ ἦταν νεκρὸς ἦταν ὁ μόνος ἐλεύθερος μεταξὺ τῶν νεκρῶν, διότι δὲν

8. «Ἐκουσίως δὲ Χριστὸς ὑπέστη τὸν θάνατον» (P. G. 69 στ. 1161).

9. «Τέθεικε γὰρ τὴν ἰδίαν ψυχὴν ἐθελουσίως ὑπὲρ ἡμῶν». (P. G. 69 στ. 580).

10. «Οὐδεὶς αἶρει αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαντοῦ· ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτὴν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτὴν» (Ἰωάννου ι' 18).

11. «Εἰ μὲν γὰρ ὡς ἐξ ἀνάγκης ὠρίζετο παρ' ἐτέρου τινὸς ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἔδει πάντως αὐτὸν ὑπομεῖναι τὸν θάνατον, πῶς ἐν ἐξουσίᾳ κείμενον εὐρήσομεν τῇ παρ' αὐτοῦ τὸ θεῖναι ψυχὴν;» (Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας (P. G. 73 στ. 796).

εἶχε ἁμαρτία, ἡ ὁποία νὰ τὸν ἐξουσίαζε, γι' αὐτὸ καὶ ἔλεγε: Ἐγὼ θυσιάζω τὴν ζωὴ μου, ὥστε νὰ τὴν ξαναπάρω πίσω. Κανεὶς δὲν μοῦ τὴν παίρνει· ἐγὼ μόνος μου τὴν προσφέρω. “Ἐπὸ μένα ἐξαρτᾶται νὰ τὴν προσφέρω καὶ ἀπὸ μένα ἐξαρτᾶται νὰ τὴν ξαναπάρω πίσω”¹².

“Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ὡς αἰτία θανάτου τὴν ἁμαρτία, ἐπειδὴ καὶ ἐπιτίμιο καὶ τιμωρία τῆς ἁμαρτίας εἶναι ὁ θάνατος, μόνος δὲ ὁ Χριστὸς ἦταν ἀναίτιος θανάτου ἐπειδὴ ἦταν ἀναμάρτητος.

Διδάσκει σχετικῶς ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦταν ἐλεύθερος μεταξὺ τῶν νεκρῶν, δηλαδὴ ἀδιάφθορος ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες καὶ δὲν ἦταν ἔνοχος μαζὶ μὲ μᾶς τῆς τιμωρίας τοῦ θανάτου¹³.

③. Εἶναι ἐλεύθερος, διότι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πεθαίνουν στανικῶς, χωρὶς νὰ τὸ θέλουν, γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ὑποδουλωμένοι στὸν θάνατο καὶ στὸν φόβο τοῦ θανάτου.

Γι' αὐτὸ τὸ θέμα ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει στὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴ ὅτι, «μ' αὐτὸν τὸν

12. «Μόνος Ἰησοῦς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ λαοῦ ἀγόμενος εἰς θάνατον, κατὰ τὴν Ἡσαίου φωνήν, καὶ νεκρὸς ὢν ἐλεύθερος ἦν μόνος, οὐ γὰρ εἶχεν ἁμαρτίαν τὴν κατέχουσαν αὐτόν, διὸ καὶ ἔλεγεν· “ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι τὴν ψυχὴν μου καὶ ἐξουσίαν τοῦ λαβεῖν αὐτήν”» (Ἰωάννου ι', 17-18) (P. G. 27 στ. 380).

13. «Ἦν γὰρ ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος τοῦτέστιν, ἀνάλωτος ἁμαρτίαις, καὶ οὐκ ἔνοχος μεθ' ἡμῶν, τῇ τοῦ θανάτου δίκῃ» (P. G. 77 στ. 212).

τρόπο ἀπελευθέρωσε ὅσους ὁ φόβος τοῦ θανάτου τοὺς εἶχε καταδικάσει νὰ εἶναι δοῦλοι σ' ὅλη τους τὴν ζωή»¹⁴.

④. Ὁ Χριστὸς δὲν κρατήθηκε ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ Ἄδου, ἀλλὰ ἐλεύθερα καὶ ἐξουσιαστικὰ ἀναστράφηκε σ' αὐτὸν καὶ ἔλυσε τὰ δεσμὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

Τονίζει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, ὅτι ὁ Κύριός μας ἀφοῦ ἔπαθε καὶ πέθανε καὶ τάφηκε, ἀποτίναξε (ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη φύση Του) τὴν φθορὰ καὶ τὰ τῆς φθορᾶς· καὶ ἀφοῦ κατασκεύασε τὸ σῶμα Του γιὰ τὴν ἀφθαρσία καὶ προσέλαβε τὴν δική Του ψυχὴ, μὲ τὴν ἐξουσία ποὺ εἶχε, ἐπειδὴ ἦταν Θεός, ἀναστήθηκε τριήμερος»¹⁵.

Ἡ ὑμνολογία τῆς Ἐκκλησίας μας, τὴν θριαμβευτικὴ καὶ ἔνδοξο κάθοδο τοῦ Κυρίου στὸν Ἄδη ἐξυμνοῦσα, συνέθεσε τὸν θρῆνο τοῦ προσωποποιηθέντος Ἄδου σ' ἓνα ἐκφραστικώτατο ἐσπέριο στιχηρὸ τοῦ Μεγάλου Σαβδάτου:

«Σήμερον ὁ Ἄδης στένων βοᾷ· Κατελύθη μου ἡ ἐξουσία· ἐδεξάμην θνητόν, ὥσπερ ἓνα τῶν θανέντων· τοῦτον δὲ κατέχειν ὅλως οὐκ ἰσχύω, ἀλλ' ἀπολῶ μετὰ τούτου, ὧν ἐβασίλευον· ἐγὼ εἶχον τοὺς νε-

14. «Καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντός τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας» (Ἑβραίους 6', 15).

15. «Παθὼν ὁ Κύριος καὶ θανὼν καὶ ταφείς ἀπετινάξατο τὴν φθορὰν καὶ τὰ τῆς φθορᾶς καὶ κατασκευάσας αὐτοῦ τὸ σῶμα πρὸς ἀφθαρσίαν, καὶ τὴν οἰκείαν ψυχὴν κατ' ἐξουσίαν ὡς Θεὸς προσλαβόμενος ἀνέστη τριήμερος» (P. G. 77 στ. 1156).

κρούς ἀπ' αἰῶνος, ἀλλὰ οὗτος ἰδοῦ πάντας ἐγείρει».

Οἱ πιστοὶ ζοῦμε στὴν Ἐκκλησία μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ ἀναστημένος Χριστὸς θὰ ἐλευθερώσει κι ἐμᾶς ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ ἸΑδου καὶ τοῦ θανάτου. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς ἐγγυᾶται, ὥστε νὰ ἔχουμε βέβαιη καὶ ἰσχυρὴ πεποίθηση, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναστάσεως ὅλων μας¹⁶.

Πράγματι δὲ τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδὴ εἶναι «υἱοὶ τῆς ἀναστάσεως», εἶναι ἐλεύθερα ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ θανάτου. Οἱ ψυχὲς εὐρίσκονται «ἐν ἀναπαύσει» μέχρι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως, ὅποτε θὰ ἐνωθοῦν μὲ τὰ ἀναστημένα σώματά τους γιὰ νὰ ζήσουν αἰωνίως. «Οἱ ψυχὲς ὅμως τῶν δικαίων, ὑπάρχουν στὸ χέρι τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τίξει ὅποιαδῆποτε βάσανος ἢ βλάβη»¹⁷.

Προανάκρουσμα τῆς ὑπαρξιακῆς μας ἐλευθερίας εἶναι καὶ αὐτοὶ οἱ λόγοι: «Οἱ δίκαιοι ὅμως ζοῦν αἰώνια. Ὁ Κύριος θὰ τοὺς ἀμείψει· ὁ Ὑψιστος γι' αὐτοὺς φροντίζει. Γι' αὐτὸ θὰ λάβουν ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Κυρίου τὸ στέμμα τὸ λαμπρὸ, γιὰ νὰ βασιλεύσουν δοξασμένοι. Ὁ Κύριος θὰ τοὺς προστατέψει μὲ τὴν δύναμή του τὴν ἀκαταμάχητη, μὲ τὸν βραχίονά του θὰ τοὺς ὑπερασπιστεῖ»¹⁸.

16. «Νυνὶ δε Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο» (πρὸς Κορινθίους Α' ιε' 20).

17. «Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄφηται αὐτῶν βάσανος» (Σοφίας Σολομώντος 3, 1).

18. «Δίκαιοι δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστου· διὰ τοῦτο λήψο-

Ὅμοίως καὶ τὰ σώματα μετέχουν αὐτῆς τῆς ἐλευθερίας, ἀφοῦ θὰ ἀναστηθοῦν ἔνδοξα κατὰ τὴν ἑσχάτη ἡμέρα. Ἀπόδειξη τῆς ἐλευθερίας τῶν σωμάτων ἀπὸ τὴν δύναμη τοῦ θανάτου εἶναι τὸ ὅτι πολλὰ σώματα ἀγίων μένουν ἀδιάφθορα στὸν τάφο, εὐωδιάζουν ἄρρητη εὐωδία καὶ θαυματουργοῦν καταλύοντα τὴν δύναμη τοῦ θανάτου.

Γιὰ νὰ συμμετέχουμε σ' αὐτὸ τὸν θρίαμβο καὶ τὴν νίκη τοῦ Κυρίου κατὰ τοῦ Ἔαδου καὶ τοῦ θανάτου, σύμφωνα μὲ τὴν διδασκαλία τῆς ἁγίας Γραφῆς, θὰ πρέπει νὰ γνωρίζουμε ὅτι ἀπαιτοῦνται δύο ἀπαραίτητες προϋποθέσεις.

Ἡ πρώτη εἶναι ἡ συμμετοχή μας στὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας: Τὸ Βάπτισμα, τὸ Χρῖσμα, τὴν Ἱερά Ἐξομολόγηση καὶ τὴν Θεία Κοινωνία. Χωρὶς αὐτὰ ὁ ἄνθρωπος παραμένει στὴν πρὸ Χριστοῦ ἐποχή καὶ κατάσταση. Συμμετέχοντας σ' αὐτά, γίνεται μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ καὶ συμμετέχει τῆς «ποιότητος τῆς ρίζης»¹⁹. Τρέφεται δηλαδὴ ἀπὸ τὴν πλούσια καὶ παχειὰ ρίζα τῆς θείας ζωῆς, πού εἶναι ὁ Χριστός. Χωρὶς νὰ ἐνωθεῖ μὲ τὸν Χριστὸ ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἐλεύθερος ἀπὸ τὸν Ἔαδη καὶ τὸν θάνατο.

Ἡ δευτέρα προϋπόθεση εἶναι ἡ, μὲ τὸν προσωπικὸ πνευματικὸ ἀγώνα μας, νέκρωση τῆς δυνάμε-

νται τὸ βασίλειο τῆς εὐπρεπείας καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου, ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτοὺς καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν» (Σοφίας Σολομῶντος 5, 15-16).

19. Ρωμαίους 16, 17.

ως τῆς ἁμαρτίας. Εἶναι πυκνές οἱ προτροπές τῶν Ἀποστόλων γι' αὐτὴ τὴν ζωοποιὸν νέκρωση. «Ὅσοι ἀνήκουν στὸν Χριστὸ ἔχουν σταυρώσει (νεκρώσει) τὸν ἁμαρτωλὸ ἑαυτὸ τους μαζί με τὰ πάθη καὶ τίς ἐπιθυμίες τους»²⁰.

Ἀγωνιζόμενοι τὸν καλὸ ἀγώνα γιὰ νὰ ἐπιτύχουμε τὴν ζωοποιὸν νέκρωση τῆς δυνάμεως τῆς ἁμαρτίας μέσα μας καὶ ἐνωμένοι με τὸν ἔνδοξο ἀναστημένο καὶ νικητὴ τοῦ Ἄδου Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστοῦ σ' ἓνα Σῶμα, τὴν Ἁγία Ἐκκλησία ψάλλουμε:

«Τοῖς ἐν Ἄδῃ καταβάς Χριστὸς εὐηγγελίσασθε θαρσεῖτε λέγων, νῦν νενίκηκα. Ἐγὼ εἰμι ἡ Ἀνάστασις, ἐγὼ ὑμᾶς ἀνάξω, λύσας θανάτου τὰς πύλας». Καὶ τοῦτο:

«Ὁ τὴν Ἀνάστασιν διδοὺς τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἦχθη. Ἐφριξαν τοῦτον οἱ ἄρχοντες τοῦ Ἄδου, καὶ ἐπήρθησαν πύλαι ὀδυνηραί. Εἰσελήλυθεν γὰρ ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης Χριστός, λέγων τοῖς ἐν δεσμοῖς, Ἐξέλθετε, καὶ τοῖς ἐν τῷ σκότει, Ἀνακαλύπτεσθε».

20. «Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις» (πρὸς Γαλάτας 5, 24).

*Ἴδε ὁ τόπος.
Ἐρὰ Μονὴ Σταυρονικήτα.*

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

«Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι,
προσκυνήσωμεν Ἰἄγιον Κύριον, Ἰησοῦν,
τὸν μόνον ἀναμάρτητον.
Τὸν Σταυρόν σου, Χριστέ, προσκυνοῦμεν,
καὶ τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν
ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν.
Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν,
ἐκτὸς Σοῦ ἄλλον οὐκ οἶδαμεν,
τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν.
Δεῦτε πάντες οἱ πιστοὶ προσκυνήσωμεν
τὴν τοῦ Χριστοῦ ἁγίαν ἀνάστασιν·
ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ
χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ·
διαπαντὸς εὐλογοῦντες τὸν Κύριον,
ὑμνοῦμεν τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ·
Σταυρόν γὰρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς θανάτῳ
θάνατον ὤλεσεν».

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.

Άρδηττού 12-16, 116 36 Άθήνα

Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 • Fax: 210.923.7033

www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr